Nr. 329 (7593) R W P — WARSZAWA, SOBOTA 19 LISTOPADA 1938 r. — ROK XLV

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P. P. S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 15
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 344-17
ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-80
KASA I BUCHALTERIA 220-13
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Sw. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al Kościuszki 23. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29. „ROBOTNIK WILEŃSKI" Wilno ul. Dąbrowskiego 12.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Anglia nie obawia się wojny

i nie stworzy ministerium zaopatrzenia wojennego

W ciągu czwartkowej debaty w Izbie Gmin przedstawiciele partii pracy oraz stronnictwa liberalnego omawiali sprawę powołania do życia nowego ministerium zaopatrzenia wojennego.

Jest rzeczą znamienną, że były pierwszy lord admiralicji Duff Cooper wypowiedział się przeciwko utworzeniu ministerium amunicji i zaopatrzenia wojennego. B. min. oświadczył, że w chwili obecnej istnieją ważniejsze sprawy.

Przechodząc do omówienia układów monachijskich Duff Cooper stwierdził, że jest rzeczą ważną bez względu na to, czy polityka, która doprowadziła do układów monachijskich, jest słuszną czy błędną, **aby zarówno w kraju jak i w całej Europie wiedziano, że Anglia weszła na tą drogę nie z powodu obawy przed wojną.** Duff Cooper zaznaczył dalej, że głównymi zaletami prem. Chamberlaina są — odwaga, konsekwencja i logika. Jednakże jego ocena układów monachijskich nie pozostaje w całkowitej zgodzie z tymi zaletami.

W dalszym ciągu swych wywodów Duff Cooper wypowiedział się przeciwko tym, którzy ocenili początkowo układy monachijskie jako wielkie zwycięstwo a następnie domagali się zbrojeń. **Ocena ta jest niesłuszna.**

W końcu swego przemówienia Duff Cooper oświadczył, że jest rzeczą błędną uważać jakoby minister spraw zagranicznych Eden dążył do utworzenia nowego stronnictwa.

Premier Chamberlain wygłosił dłuższe przemówienie, w którym oświadczył, że wywody mówców opozycyjnych nie zawierały żadnych przekonywujących argumentów za utworzeniem ministerium zaopatrzenia wojennego. Zdaniem premiera utworzenia tego resortu nie dałoby żadnych innych wyników, aniżeli system obecny.

Premier Chamberlain podkreślił, że dopiero w razie gdyby przemysł prywatny nie chciał współpracować z Rządem, mogłaby się stać aktualną sprawa powołania do życia omawianego ministerium wyposażonego w specjalne pełnomocnictwa.

Debata parlamentarna nad orędziem królewskim, otwierającym nową sesję parlamentarną,— została zakończona odrzuceniem uzupełniającej poprawki liberałów, domagającej się utworzenia ministerium zaopatrzenia wojennego.

W Palestynie niema spokoju

Niemieckie żale nad losem Arabów

Mimo bardzo energicznych kroków, jakie brytyjskie władze poczyniły dla pacyfikacji Palestyny, ludność arabska nie rezygnuje z walki. Ostatnio — w pobliżu m. Latrun na szosie Jaffa — Jerozolima doszło do starcia wojska z powstańcami, którzy zmuszeni byli do wycofania się dopiero gdy po stronie brytyjskiej weszły do walki samoloty.

Jak ogłoszono, w walce tej zginął jeden żołnierz brytyjski. Straty Arabów są większe. 5-ciu powstańców wzięto do niewoli.

W okręgu Haify we wsi Kania doszło również do starcia pomiędzy powstańcami a wojskiem. We wsi tej aresztowano 24 Arabów.

Prasa niemiecka ostatnio ogromnie interesuje się losem Arabów.

Korespondent Niemieckiego Biura Informacyjnego z Jerozolimy donosi, że nędza wśród ludności arabskiej w Palestynie niebywale wzrasta. Niemal w całej Palestynie odczuwa się brak środków żywnościowych, a szczególnie mleka dla dzieci nie można zupełnie nabyć.

Liczba więźniów Arabów wzrosła ostatnio bardzo znacznie. Obozy koncentracyjne i więzienia są przepełnione. Setki Arabów sprowadzono na roboty karne, które muszą odbyć wzamian za niezapłacone kary pieniężne. Sytuacja gospodarcza jest tak ciężka, że, według orzeczenia rzeczoznawców, conajmniej połowa kupców zbankrutowała, lub stoi u progu ruiny, wobec powszechnej niemal niewypłacalności.

Ambasador niemiecki w Nowym Jorku

wezwany do Berlina dla wyjaśnień

Niemieckie biuro informacyjne komunikuje: „Ambasador niemiecki w Waszyngtonie dr. Hans Dieckhof został wezwany do Berlina celem poinformowania ministra spraw zagranicznych Rzeszy o nastrojach w Stanach Zjednoczonych oraz o stanowisku wobec wewnętrznych wydarzeń niemieckich, które wynika z różnych oświadczeń prezydenta Roosevelta oraz innych miarodajnych osobistości w Stanach Zjednoczonych.

Wojska chińskie postępują naprzód

Chińczycy na tyłach armii najeźdźców

WALKI O KANTON.

Według komunikatu chińskiego, przebieg walk o Kanton jest, jak dotąd, zadawalający dla stolicy chińskiej.

Na najbliższym do Kantonu odcinku frontu pod Siao - Ping, walki trwają w odległości 12 klm. od Kantonu. Lokalny sukces odnieśli Chińczycy pod Pinszan; Japończycy stracili tu przeszło 200 zabitych, Chińczycy zaś zdobyli 200 karabinów i dużą ilość amunicji.

Do Kantonu przybywają wciąż nowe posiłki japońskie. W mieście dniem i nocą słychać nieustającą kanonadą artyleryjską.

NA TYŁACH ARMII JAPOŃSKIEJ

Nanczang i Czangsza pozostają nadal w ręku chińskim. Po energicznym natarciu, Chińczycy odebrali przeciwnikowi m. Tsiaumin i w ten sposób znaleźli się na tyłach grupy japońskiej, prowadzącej ofenzywę na m. Czangsza.

Jednocześnie działające na tyłach Japończyków oddziały chińskie, niespodziewanym uderzeniem odebrały przeciwnikowi m. Tajerdżuan, przy kolei Lunghajskiej, które było widownią pamiętnych walk w kwietniu b. r. Chińczycy zajęli również m. Is'an. Japończycy cofnęli się ku Siujdżow, poniósłszy znaczne straty.

„ZŁY STAN ZDROWIA" GENERAŁA.

Japońskie ministerium wojny komunikuje, że gen. Furuszo, głównodowodzący wojsk japońskich w południowych Chinach został odwołany do Tokio i przydzielony do generalnego sztabu wobec złego stanu zdrowia.

Jego stanowisko objął gen. Ando, dotychczasowy dowódca 5-ej dywizji.

„ODNAWIANIE" AZJI.

„Tokio Asahi Szimbun" donosi, że nowoutworzony urząd do spraw chińskich na czele którego stoi ks. Konoya zajmować się będzie wbrew temu, co dotychczas przewidywano, nietylko sprawami konfliktu chińskiego w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz również i wszystkimi sprawami natury politycznej, wojskowej, gospodarczej i zagadnieniami kulturalnymi, stojącymi w związku z odnowieniem wschodu azjatyckiego.

Dlatego też i nowy urząd — pisze „Tokio Asahi Szimbun" — nazywać się będzie „Centralnym urzędem dla odnowienia Azji". Kierownikiem tego niejako centralnego ministerium, podlegającego bezpośrednio ks. Konoye, został mianowany gen. Yanagawa.

„Gestapo" w Japonii

Do Tokio przybył inspektor niemieckiej policji politycznej, Franciszek Huber.

Pozostanie on w Japonii przez dwa lata w charakterze komisarza dla spraw koordynacyjnych w zwalczaniu komunizmu.

„Hieny na pobojowisku"

Szturmowcy-rabusie przed sądem

Organa Gestapo aresztowały w Wiedniu czterdziestu członków SS. i SA., przyłapanych na rabunku sklepów żydowskich.

Hitlerowska prasa twierdzi, że byli to „komuniści, którzy swego czasu wstąpili do oddziałów szturmowych i ochronnych".

Młody Niemiec Wilhelm Klein został skazany przez sąd w Norymberdze na 12 miesięcy więzienia za plądrowanie sklepów żydowskich. Prokurator określił Kleina jako „hienę na pobojowisku".

Na szlakach hitlerowskiej zemsty

Zaludniają się obozy koncentracyjne

Korespondent berliński „Daily Telegraph" donosi, że w obozie koncentracyjnym w Buchenwald pod Weimarem zdarzyło się 146 wypadków śmierci. Zmarli przeważnie Żydzi, aresztowani w lipcu i sierpniu b. r.

Donoszą z Wiednia, że odszedł drugi specjalny pociąg z aresztowanymi Żydami do Dachau. Transport ten liczył około 600 aresztowanych. Pierwszy pociąg, który odszedł z Wiednia, przewiózł około 800 Żydów do obozu koncetracyjnego.

Dr Rainer, „gauleiter" w Salzburgu, zakomunikował prasie, że po ostatniej czystce — Salzburg jest „całkowicie wolny" od Żydów.

Francja nie odda kolonij

Socjaliści o warunkach deklaracji nieagresji wobec Niemiec

W Paryżu coraz silniej utrzymują się pogłoski, zapowiadające w bliskim już terminie ogłoszenie francusko - niemieckiej deklaracji o nieagresji, co do której pertraktacje między Paryżem i Berlinem mają być na ukończeniu.

Oświadczenie premiera Daladier na zebraniu zarządu partii radykalnej przyczyniło się do ożywienia tych pogłosek, ponieważ zawierało ustęp, który został powszechnie zrozumiany jako aluzja do szybkiej realizacji wspólnej deklaracji francusko - niemieckiej.

Organ partii socjalistycznej „Populaire", występując w związku z tymi pogłoskami ostro przeciw min. Bonnet i oskarżając go, że stara się doprowadzić do takiej deklaracji za cenę nawet najdalej idących ustępstw, oświadcza, że porozumienie francusko-niemieckie może być zawarte tylko pod trzema warunkami:

1) jednoczesnego międzynarodowego porozumienia gospodarczego,

2) redukcji zbrojeń,

3) powszechnego wyrzeczenia się stosowania siły, związanego z systemem zbiorowej represji przeciw napastnikowi.

Sprawa roszczeń kolonialnych Niemiec w widoczny sposób zarówno przez prasę francuską, jak przez koła polityczne traktowana jest jako zagadnienie odrębne. Cała prasa, począwszy od komunistycznej „Humanite" aż do prawicowego „Jour" — „Echo de Paris", aprobuje kategorycznie oświadczenie premiera Daladier co do nienaruszalności imperium kolonialnego Francji. Oświadczenie to, jak wynika z komentarzy prasowych, było demonstracją wobec wizyty Pirowa w Berlinie.

W gościnie u Hitlera

bawi minister Płd. Afryki

Minister obrony narodowej Unii Południowo - Afrykańskiej Pirow złożył wczoraj rano wieniec u stóp pomnika poległych na Unter der Linden. O godzinie 13 min. Pirow był podejmowany śniadaniem przez premiera pruskiego feldmarszałka Goeringa. W śniadaniu wzięło udział wiele wybitnych osobistości politycznych.

W sobotę przed południem minister spraw zagranicznych von Ribbentrop wyda śniadanie na cześć min. Pirowa a wieczorem odbędzie się bankiet w poselstwie Unii Południowo - Afrykańskiej.

Min. Pirow opuści Berlin w poniedziałek udając się do Monachium i Berchtesgaden. Audiencja min. Pirowa u kanclerza Hitlera odbędzie się prawdopodobnie we wtorek w godzinach przedpołudniowych. (ATE).

Opozycja przeciw dekretom Reynauda

rośnie we Francji coraz bardziej

W kołach politycznych panują nastroje sceptyczne co do wyników akcji premiera Daladier i min Reynaud. Opozycja przeciwko dekretom finansowym Rządu zatacza coraz szersze kręgi. Kongres przedstawicieli drobnego handlu i rzemiosła wypowiedział się przeciwko dekretom i powziął rezolucję, domagającą się natychmiastowego zwołania parlamentu.

Przemówienie premiera Daladier, transmitowane przez radio spotkało się z ostrą krytyką socjalistów i innych ugrupowań lewicowych. Sytuacja gabinetu Daladier jest bardzo trudna.

Czarna śmierć grasuje

w kopalniach Śląska Opolskiego

Ze Śląska Opolskiego donoszą: W ostatnich dniach wypadki na kopalniach Śląska Opolskiego pochłonęły liczne ofiary.

Na kopalni „Szczęście Ludwika" koło Zabrza załamał się filar, przy czym 3 górników zostało zasypanych. Po kilkugodzinnej akcji ofiary wypadku wydobyto z pod zwałów węgla. Jeden z zasypanych, Jan Malejko poniósł śmierć na miejscu. Dwaj inni odnieśli ciężkie rany.

W podziemiach kopalni „Życzenie Jadwigi" zginął górnik Junga.

W innych kopalniach odniosło rany 3 górników.

8 milionów funtów na dozbrojenie Rumunii

W dobrze zazwyczaj poinformowanych londyńskich kołach dyplomatycznych utrzymują, iż konkretnym rezultatem wizyty króla Karola rumuńskiego w Londynie będzie kredyt 8 milionów funtów szterlingów, udzielony Rumunii.

Kredyt ten w znacznej części, bo w wysokości blisko 3 milionów funtów, przeznaczony ma być na zakup sprzętu wojennego dla Rumunii, a zwłaszcza motorów samolotowych i innych materiałów zbrojeniowych w Anglii, przeważnie w firmie Vickers. Za blisko 1 milion funtów Rumunia zakupić ma w Anglii w wielkim truście chemicznym Imperial Chemical Industries sztucznych nawozów. Ponadto z kredytu tego finansowana ma być budowa odpowiednich elewatorów dla zboża rumuńskiego, przeznaczonego na eksport. Wreszcie pewna niewielka suma ma być kredytem gotówkowym. (PAT).

Sytuacja wojskowa
na prawym brzegu rzeki Segre

Na południo-zachód od Lerida na prawym brzegu rzeki Segre gwałtowność ataków powstańczych bardzo się zmniejszyła. Wojska republikańskie zajęły linie, wyznaczone przez dowództwo przy rozpoczęciu ofensywy, a nawet w niektórych miejscach przekroczyły tę linię, tak że teren został całkowicie oczyszczony z wojsk powstańczych. Przestrzeń szerokości 5 klm. i długości 15 klm. między kanałem Aragońskim i Segre południowym aż do głównej drogi Lerida — Fraga przeszła definitywnie w ręce wojsk republikańskich. Trzy mosty na kanale Aragońskim znajdują się obecnie pod obstrzałem wojsk republikańskich; wszelki ruch kołowy na terenie nie przyjacielskim jest wstrzymany. Zdobycie odcinka drogi na północ od Soses uniemożliwia powstańcom otrzymywanie posiłków, przybywających od strony Lerida.

Względny spokój, jaki panuje podczas ostatnich dwuch dni, został wyzyskany przez wojska republikańskie dla wzmocnienia ich pozycji, oraz rozszerzenia i naprawy dróg, wiodących w kierunku lewego brzegu rzeki Segre. (A. E.).

Seyss-Inquart prowokuje

W niedzielę i poniedziałek przebywał w Gdańsku dr. Seyss-Inquart, namiestnik Rzeszy w dawnej Austrii.

W hali targowej Seyss Inquart wygłosił przemówienie na wielkim zebraniu masowym.

Seyss-Inquart podkreślił, że w dawnej Austrii narodowy socjalizm pokrzepia myśl o trwających przy niemczyźnie gdańszczanach.

„Gdańsk — powiedział Seyss-Inquart — podobnie jak dawniejsza Austria musi wygrać w walce nad krwawą granicą niemczyzny".

Krwawe potyczki w Palestynie

W jednej z dolin pod Nablus doszło do ostrego starcia pomiędzy brytyjskim patrolem wojskowym a aktywistami arabskimi. Według raportu urzędowego, straty po stronie Arabów są niezwykle wysokie. W związku z tym starciem oddziały wojskowe podjęły szeroką akcją we wsiach Mazari i Nubani oraz na drodze Akko - Safdd. Pod wsią Meithalung doszło znowu do krwawych potyczek, w których zabitych zostało wielu Arabów. Obóz policyjny w Tulkarem oraz obóz wojskowy w Gazie ostrzeliwane były w ciągu całej nocy.

MORDOWANIE PRZECIWNIKÓW WIELKIEGO MUFTIEGO

Szeik Abdul Kanman el Khatib wybitny przeciwnik Wielkiego Muftiego Jerozolimy został ciężko ranny. Jednocześnie w okolicach Jaffy dokonano dwuch napadów na posiadłości innych przeciwników Muftiego.

Z Płocka

Właściciel fabryki przetwor˙w mięsny˙h
nie dopuszc˙a robotników do pracy

Od kilku dni p. Hein, właściciel fabryki przetworów mięsnych w Płocku prowadzi walkę z zatrudnionymi w tej fabryce robotnikami, nie dopuszczając żadnego z nich do pracy.

Nie jest to pierwsza walka przybyłego z kresów pracodawcy z miejscowym Związkiem Przemysłu Spożywczego.

P. Hein nie chce uznać Związku Zawodowego i dlatego postawił sobie za cel zdusić Związek, zgnębić solidarnych robotników, walczących o prawo do życia.

Sprowadził p. Hein w swoim czasie kadry robocze z Poznania, chcąc rozbić w ten sposób siłę zorganizowanych robotników, lecz mu się to nie udało. Nie przewidział p. Hein, iż zamiejscowi pracownicy będą się solidaryzowali z miejscowymi.

P. Hein wstąpił na inną drogę walki. Drogą powolnych, lecz systematycznych szykan chciał zmusić pracowników do uległości. Nie chciał umieścić w fabryce zegara i w ten sposób świadomie przedłużał czas pracy, podburzał majstrów i ci gnębili robotników; wprowadził system uprzywilejowania robotników. Na próżno — wszystkie te znane i wypróbowane sposoby nie przyniosły oczekiwanego rezultatu.

Wtedy p. Hein chwycił się ostateczego środka, a mianowicie w dniu 12 października b. r. wypowiedział wszystkim pracownikom umowę pracy. Na zwołanej w dniu 2.11. b. r. konferencji w Inspektoracie Pracy 11-go obwodu w Płocku p. Hein wysunął koncepcję zmiany tygodniowej płacy na godzinną. Cel p. Heina był jasny i aż nader zrozumiały; nic tedy dziwnego, że przedstawiciele Związku spożywców koncepcję tę odrzucili.

Tymczasem p. Hein wypowiedział wszystkim pracownikom pracę, chcąc ich w ten sposób zmusić do uległości.

Na zwołanej w dniu 9.11 b. r. ponownej konferencji w Inspektoracie Pracy przedstawiciele Związku spożywców z oburzeniem odrzucili chytre plany fabrykanta.

Gdy w dniu 10 listopada b. r. robotnicy przyszli do pracy, zastali i bramy i drzwi swych warsztatów zamknięte na rygle i kłódki. Robotnicy zrozumieli, czym to pachnie, zacisnęli pięści i pomruk gniewu rozszedł się po terenie fabryki — lecz wkrótce zapanowali nad sobą i postanowili fabryki nie opuszczać.

Niech p. Hein zrozumie, iż istnieje solidarność proletariatu, która nie zrezygnuje ze swych praw do życia, niech p. Hein wie, iż świat pracy jest zjednoczony i nie złamią go żadne chytre metody.

Zjednoczeni robotnicy ze Związku Przemysłu Spożywców gotowi są walczyć do ostateczności o respektowanie umowy zbiorowej — o lepsze jutro.

Aresztowanie adw. Muszkata

W czwartek w południe wywiadowcy Stołecznego Urzędu Śledczego aresztowali znanego z głośnego procesu adw. Jakuba Muszkata. Wywiadowcy adw. Muszkata zatrzymali w mieszkaniu krewnych jego, przy ul. Koszykowej. Adw. Muszkat oskarżony był o udzielenie schronienia znajomemu swemu Abrahamowi vel Alfredowi Zielonemu w mieszkaniu swoim przy ul. Mazowieckiej Nr. 4, który poszukiwany był przez władze śledcze za dezercję z wojska i przekupienie urzędnika. Adw. Muszkat skazany został na 2 lata więzienia. Do czasu uprawomocnienia się wyroku zwolniony został z aresztu za kaucją 20.000 zł.

Posiedzenie parlamentu czechosłowackiego

W czwartek popołudniu odbyło się pierwsze po kryzysie posiedzenie parlamentu czechosłowackiego. Parlament stracił 69 posłów, którzy dotychczas reprezentowali ludność obszarów odstąpionych państwom sąsiednim. Na sali posiedzeń zwracała uwagę obecność pięciu posłów narodowo-„socjalistycznych", reprezentantów mniejszości niemieckiej w Czechosłowacji. Nie mniejsze zaciekawienie budzili posłowie słowaccy, którzy zjawili się na sali w mundurach gwardii ks. Hlinki.

Po wstępnych formalnościach zabrał głos premier Syrowy, który w przemówieniu swym zapowiedział, że w przyszłym tygodniu zwołane będzie posiedzenie zgromadzenia narodowego, na którym dokonany zostanie wybór prezydenta Republiki. Premier zapowiedział następnie, iż Rząd przedstawi parlamentowi projekt ustawy o pełnomocnictwach, które pozwolą Rządowi na przedsiębranie w wypadkach koniecznych szybkich decyzyj. Następnie premier przedstawił parlamentowi projekt ustawy konstytucyjnej, dotyczącej Słowacji, który odesłano do komisji. Projekt przewiduje m. in., iż władzą wykonawczą w Słowacji jest Rząd słowacki, składający się z 5-iu ministrów. Wybory pierwszego sejmu słowackiego odbędą się w dwa miesiące po ogłoszeniu ustawy konstytucyjnej. Rząd słowacki mianowany będzie przez prezydenta Republiki na wniosek przewodniczącego sejmu. W Słowacji językiem oficjalnym i językiem powszechnego nauczania będzie język słowacki. Zgromadzenie narodowe wykonywać będzie władzę ustawodawczą dla całego terytorium państwa, w zakresie, przewidzianym konstytucją. Sprawy, dotyczące zagadnień kulturalnych, wyznaniowych i gospodarczych wyłącznie słowackich należeć będą do kompetencji sejmu słowackiego. Obrona narodowa należeć będzie do zagadnień, leżących w kompetencji Rządu centralnego. Jednak w czasie pokoju kontyngent rekruta, przypadający na Słowację, ustalony będzie w Słowacji, a Słowacy wcieleni będą do oddziałów, formowanych na swym terytorium. Dla dokonania wyboru prezydenta Republiki potrzebna jest większość głosów członków zgromadzenia narodowego w Słowacji. Wymiar sprawiedliwości dokonywany będzie w Słowacji przez trybunały prowincjonalne i trybunał najwyższy. Obsługa i amortyzacja długów państwowych będzie obciążała Słowację jedynie w rozmiarach, odpowiadających rzeczywistemu zużytkowaniu odnośnych pożyczek na terenie lub w interesie Słowacji. Słowacja uczestniczyć będzie w wydatkach budżetowych resortów administracyjnych i przedsiębiorstw wspólnych dla całego państwa jedynie w proporcjach odpowiednich do wysokości podatków, które ustalać ma komisja, przewidziana ustawą konstytucyjną.

Przemówienie Roosevelta

Przemawiając w dniu 4 listopada za pośrednictwem wszystkich stacji radiowych do ludności Stanów Zjednoczonych, prezydent Roosevelt oświadczył: „Nie możemy lekkomyślnie przyjąć za pewnik, iż dany naród jest silny i wielki tylko dlatego, ponieważ ma demokratyczną formę rządów. Dowiedzieliśmy się, że demokracja osłabiona wewnętrznymi rozterkami, wzajemną nieufnością zrodzoną z niesprawiedliwości społecznej, nie jest w stanie stawić czoła autokracjom, które są na tyle bezwzględne, aby poskromić wewnętrzne rozterki. Demokracja, na to aby żyć, musi być siłą pozytywną w codziennym życiu swego ludu. Musi dać odczuć mężczyznom i kobietom, których oddania się pożąda, iż rzeczywiście troszczy się o zabezpieczenie każdego osobnika...".

Ustęp ten dłuższego przemówienia Roosevelta spotkał się z ogólnym uznaniem opinii publicznej i może być uważany jako bieżące, autorytatywne określenie demokracji amerykańskiej (PAA).

Puste słowa... ale czyje?

Jak niewybrednych chwytów, zdradzających przy tym zupełną ignorancję i nieuctwo używa „Kurier Poranny" w walce z zasadniczymi postulatami klasy robotniczej, z którymi idzie ona do wyborów, świadczy artykuł w Nr. z 17 listopada, podpisany dyskretnie „...i" pod tytułem „Czyny i... puste słowa".

Gdyby bowiem autor zadał sobie niewielki trud i zapoznał się z pracą T. Toeplitza, opublikowanej nie przez kogo innego, a przez Zarząd Miejski, zamieszczonej w tom. I pracy zbiorowej Zagadnienia Gospodarki Samorządu Warszawy p. t. „Polityka Gruntowa m. stoł Warszawy (1915 — 1934) dowiedziałby się od jak dawna P. P. S. walczy o właściwą politykę terenową stolicy. Bo właśnie przede wszystkim tylko dzięki staraniom ówczesnych Radnych socjalistycznych z t. Toeplitzem na czele zdołano objąć i zagospodarować olbrzymie tereny wojskowe, które następnie stały się własnością miasta. Tam również można się dowiedzieć, kto w akcji tej przeszkadzał i kto współdziałał w spekulacji terenami. A gdyby autor tego artykuliku był sumienniejszy, a przeto bardziej dociekliwy stwierdziłby niewątpliwie, że w tej sprawie linie polityki samorządowej PPS zostały określone na pierwszym Zjeździe Działaczy Samorządowych P. P. S. w październiku 1919 r. co zresztą zostało opublikowane w drukowanym sprawozdaniu z tego Zjazdu. Czy tak wolno! A może chodziło autorowi o gloryfikowanie przy okazji komisarycznych rządów stolicy? Gdyby tak — to trudna na to rada. My jednak wiemy jak mieszka proletariat Warszawy i jak długo czeka zbyt cierpliwie chociaż na zastąpienie ludzkimi mieszkaniami, baraków koło Dworca Gdańskiego, na Annopolu i t. p.

K.

Prezydent Lebrun
solidaryzuje się z rządem

Doroczny bankiet w związku prasy francuskiej dał okazję do przemówień politycznych, które wygłosili Prezydent Republiki Lebrun, premier Daladier i minister skarbu Reynaud. W odpowiedzi na powitanie prezesa związku wydawców pierwszy zabrał głos minister Reynaud, by w obszernym przemówieniu uzasadnić główne wytyczne swego 3-letniego planu naprawy sytuacji finansowej i gospodarczej Francji.

Po min. Reynaud zabrał głos premier Daladier, który stwierdził, że został zaczęty i podjęty pewien eksperyment. Pierwsze dni przyniosły już poważne sukcesy. Eksperyment ten musi się udać, albowiem jego powodzenie jest niezbędne dla siły Francji, dla jej przyszłości i dla utrzymania jej ustroju wolnościowego. Przyjaźń, łącząca dziś Francję z Anglią i Ameryką, może się umocnić również tylko przez fakt, że Francja okaże zdyscyplinowanie wewnętrzne i zdolność do wysiłku. Wierząc w powodzenie naszego eksperymentu, mówił premier, wierzę w odbudowę Francji, bo wierzę we Francję. Prezydent Lebrun, który zabrał głos ostatni: w przemówieniu, nawołującym do wzajemnej dobrej woli i do jedności, oświadczył m. in., że ze swej strony zgłasza całkowite poparcie i całkowitą solidarność z planem odbudowy, ogłoszonym przez Rząd. (PAT).

Na giełdzie paryskiej

Na posiedzeniu środowym giełdy paryskiej zaznaczyła się daleko idąca zniżka, sięgająca mniej więcej 5 proc., która objęła zarówno renty, jak akcje prywatne francuskie, a równocześnie zaznaczyła się zwyżka wszystkich akcyj międzynarodowych. Tej zniżce rent i akcyj prywatnych francuskich towarzyszy jednocześnie lekka zniżka kursu franka.

Berlińska wizyta Pirowa
niepokoi prasę paryską

Prasa paryska z podejrzliwym zainteresowaniem i pewnym niepokojem śledzi wizytę berlińską ministra południowo - afrykańskiego Pirowa, wyrażając obawy, co do jego rozmów berlińskich na ewentualne tematy kolonialne.

„Figaro" w doniesieniu swego korespondenta londyńskiego przypisuje inspiracji Pirowa artykuł „Daily Mall", który wysuwał koncepcje przyznania Niemcom terytoriów należących dzisiaj do Francji z wyłączeniem jakiegokolwiek skrawka angielskiego.

„Journal des Debats" w artykule swego redaktora dyplomatycznego p. Bernusa wyraża nadzieję, że rządy francuski i angielski w czasie rozmów paryskich wyraźnie i definitywnie sprecyzują stanowisko, odpowiadające ostatnim deklaracjom tych rządów w sprawie kolonii. Oba rządy, pisze Bernus, mają równy interes w całkowitym uzgodnieniu swego stanowiska w tej sprawie. W przeszłości — podkreśla Bernu — nic tak nie szkodziło entencie francusko - angielskiej, jak pewne niedopowiedzenia czy przemilczenia. (PAT).

Trzęsienie zi˙mi

Obserwatorium w Moncalieri pod Turynem zanotowało w czwartek o godz. 5.06 kilka silnych wstrząsów podziemnych. Ośrodek trzęsienia ziemi znajduje się w odległości 8.000 km. od Turynu w kierunku północno-wschodnim.

Nagroda pokojowa Nobl

Nagroda pokojowa im. Nobla na rok 1938 została przyznana Komitetowi Nansenowskiemu Pomocy Uchodźcom.

Nie przyjęli do wiadomości

Z Berlina donoszą, że niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło dzisiaj, że protest, złożony w poniedziałek w Berlinie przez angielskiego charge d'affaires przeciwko atakom prasy niemieckiej, oskarżającym b. ministrów angielskich i członków Izby Gmin o współudział w zamachu na v. Rath'a został otrzymany, ale nie przyjęty do wiadomości. (ATE).

Amb. Wilson jedzie do Ameryki

Ambasador Stanów Zjednoczonych Wilson wyjechał w środę wieczorem z Berlina do Paryża, skąd uda się do Stanów Zjednoczonych.

Jak wiadomo, wezwał go Roosevelt dla wyjaśnienia sprawy represyj antyżydowskich w Niemczech.

Losy Schuschnigga

Na konferencji prasowej w wiedeńskim urzędzie propagandy oświadczono dziennikarzom, że termin procesu b. kanclerza Schuschnigga nie został dotychczas ustalony. Nie zostało również ukończone dochodzenie przeciwko niemu. Przyszłe losy b. kanclerza Schuschnigga spoczywają obecnie w rękach kanclerza Hitlera.

Ukraińcy dział‿ją

Zjednoczone organizacje ukraińskie w Stanach Zjednoczonych wysłały 4 listopada do rządów St. Zjedn., Francji, Niemiec i Wielkiej Brytanii wezwania, prosząc o pośrednictwo, celem powstrzymania prześladowań Ukraińców. Prześladowania te mają — według doniesień, zamieszczonych w prasie amerykańskiej — być odwetem za akcję na rzecz samostanowienia Rusi Podkarpackiej. Wezwanie zostało podpisane przez Emila Rewiuka, jako prezesa, oraz Dmytrę Hałaszyna, jako sekretarza. Zauważyć można ożywienie ukraińskiej akcji, już od marca b. r. Ostatnio niektóre pisma, jak np. prasa koncernu Hearst'a, żywo popierała propagandowe przedsięwzięcia narodowościowej grupy ukraińskiej. Jak np. „Noc Ukraińską" w Nowym Jorku. Prasa Hearst'a niekiedy uchodzi za przychylną niemieckim planom na kontynencie europejskim. (PAA).

Wzrost produkcji stali w Anglii

W miesiącu październiku produkcja stali w Anglii objęła 854.000 ton, co stanowi zwiększenie produkcji o 100.000 ton, w porównaniu z miesiącem wrześniem. Surówki żelaznej wyprodukowano 469.000 ton, a więc o 39.600 ton więcej, jak w miesiącu wrześniu.

Demonstracje w Nowym Jorku

Przed konsulatem niemieckim w Nowym Jorku urządziła demonstrację Liga Pokoju i Demokracji, protestując przeciwko ostatnim wypadkom w Trzeciej Rzeszy.

„Ewolucje ideowe"

Napisałem kilka dni temu, że ludzie, stojący u steru Obozu Zjednoczenia Narodowego, odbyli niewątpliwie dużą **ewolucję ideową** w porównaniu do r. 1914, do r. 1918, do r. 1920, do r. 1926 nawet. Nadmieniłem, że nie kwestionuję **szczerości** tej ewolucji; kwestionuje się takie rzeczy dopiero wtedy, gdy **się ma po temu dowody niezbite.**

Jaką drogą rozumowania logicznego „Kurier Poranny" wyciągnął stad wniosek, że stosunek mój do samej danej ewolucji, **do jej treści,** — powinien **być stosunkiem pozytywnym,**— zrozumieć nie potrafię.

Bywają na świecie **ewolucje ideowe,** usprawiedliwione obiektywnie, wsparte o doświadczenie, przyznające dawne błędy, zmierzające ku ich naprawie; to są ewolucje, zapatrzone — że tak to określę — **w przyszłość;** nie przynoszą one ujmy nikomu; wręcz odwrotnie...

Bywają, znacznie częściej, niestety, i ewolucje **typu całkiem odmiennego.**

Pewna grupa ludzka spotyka na drodze swego rozwoju ideowego sumę trudności i przeszkód, których nie przewidywała, których się nie spodziewała. Przez krótki czas próbuje stawiać im czoło. Potym **cofa się** w popłochu. Próbuje gorączkowo gdzieś się zatrzymać, okopać, na skrawku chociażby, własnej „ziemi ideowej". Ale fala przeciwna już zwyciężyła; nasza grupa, uniesiona przez tę falę, **płynie wstecz,** w błyskawicznym tempie **przebywa wstecz** drogę dawno już osiągniętą, aż zostanie osadzona na jakiejś mieliźnie, a fala popłynie dalej wstecz, hen, ku... „barbarii". Tak wyglądał los starań dotychczasowych o kompromis pomiędzy niektórymi odłamami społeczeństwa niemieckiego a ruchem narodowo-„socjalistycznym".

Bywają ewolucje też niekiedy szczere, ale już nie ideowe; istnieją kategorie ludzi, którzy nie umieją żyć inaczej, niż **płynąć z prądem.** Inna postawa życiowa wydaje im się jakimś romantyzmem naiwnym, jakimś „zboczeniem doktrynalnym"; kręcą się, jak marionetki na wietrze; są, jak kapłani starożytności, służący po kolei bogom rozmaitym, zależnie od... koniunktury. Spotykamy takich ludzi we wszystkich epokach i we wszystkich obozach; najwięcej ich lgnie, oczywiście, do obozów, rządzących w danej chwili.

Bywają wreszcie **ewolucje ideowe,** wynikające z **błędnej oceny** otaczającej nas rzeczywistości historycznej. Pisałem już o tym. Człowiek staje oko w oko z wielkim zjawiskiem masowym o dużym rozmachu, o dużej sile dynamicznej. Ten rozmach, ta siła mu imponują. Imponują mu sukcesy. Oblicza triumf tego zjawiska na pokolenia. Więc trzeba **przystosować** Państwo i naród do **nieuniknionego** biegu zdarzeń. Inaczej nie wytrzymamy. Ogarnia takiego człowieka rodzaj psychozy. Już nie zauważa, że na stalowym cielsku Molocha widnieją rysy nieskończenie głębokie; nie widzi glinianych stóp u podstawy Kolosa. Nie chce nic wiedzieć o tym, że pracują nadal **wielkie siły przeciwstawne.** Opowiadał mi kiedyś marynarz, że na morzach południowych wyrasta niekiedy ogromny bałwan morski **tuż ponad rafami.** Niedoświadczony nurek myśli, że to głębia; skacze w dół; i... **rozbija sobie pierś o skały.**

Myślę często, że **ewolucja ideowa** wielu dzisiejszych kierowników Obozu Zjednoczenia Narodowego należy do tego czwartego właśnie rodzaju. **Fałszywa (in plus), przesadna ocena potęgi i dynamiki** prądów które nazywamy faszystowskimi czy faszyzującymi, doprowadziła ich do koncepcji, że trzeba jakoś się „przystosować". Nie spostrzegli w pośpiechu ideowych przemian, że **przystosowanie się jest obiektywną niemożliwością.** Możliwe jest tylko — **podporządkowanie się.**

W świadomości tego stanu rzeczy tkwi jedno ze źródeł najgłębszych **naszej opozycji zasadniczej.**

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

WZOROWY URZĘDNIK.

Do biura się spóźniał, bo, chcąc golić brodę,
musiał długo czekać na gorącą wodę,
Teraz się nie spóźnia – przychodzi wzorowo:
grzałkę elektryczną już kupił nurkową!

Ponury obraz

Barbaryzacja Europy

To, co działo się (i dzieje się do dziś dnia) w Niemczech po zabójstwie sekretarza niemieckiej ambasady w Paryżu przez młodocianego Żyda Grynszpana, przechodzi najśmielsze wyobrażenie. Zastosowano taktykę *masowego odwetu* wobec wszystkich Żydów.

O wielu faktach już donosiliśmy, ale nie o wszystkich. Wiadomo, że w Berlinie rozgromiono i zniszczono wszystkie sklepy żydowskie; że kazano właścicielom natychmiast sklepy przyprowadzić do porządku na własny rachunek; że kwoty asekuracyjne rząd konfiskuje; że nałożono kontrybucję w kwocie miliarda marek i t. d. Ale to były zaledwie „początki". Aresztowano żydów i spędzano do obozów i więzień tysiącami i dziesiątkami tysięcy. Odbiera się żydom prawo prowadzenia przedsiębiorstw gospodarczych. Pozbawia się ich poprostu sposobów utrzymania się przy życiu.

Ale i to są pono „początki". Ma się przeprowadzić żydów do osobnych *domów*, by nie mieszkali razem z aryjczykami. Paryskie gazety donoszą, iż hitlerowcy zastanawiają się nad *masową sterylizacją* żydów — by nie mogli mieć potomstwa; nad rozwiązaniem małżeństw mieszanych i t. d. Z Paryża donoszą, że w obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie *zamordowano około 150 żydów.*

Z żyda zrobiono jakieś zaszczute, sponiewierane stworzenie. Wszak żyd — rasowo — jest pono *„niższy"*, a więc wolno z nim robić, co się żywnie podoba! Goebbels mówił tak:

— Jest to obraza — żądać od aryjczyka Niemca, by *usiadł obok żyda* w teatrze lub w kinie.

A głośny Streicher chwali „umiarkowanie" Niemców w tej gorącej chwili i mówi tak:

— *MOGLIŚMY WYMORDOWAĆ WSZYSTKICH ŻYDÓW* w Niemczech — w ciągu jednego dnia! Ale tego nie zrobiliśmy. Nasz naród przejawił wielką dyscyplinę... Zbliża się Boże Narodzenie — będziemy święta obchodzili w żydowskich mieszkaniach.

Ostatnie słowa zasługują na szczególną uwagę. Bo rzecz ciekawa: barbarzyństwa, wymierzone przeciw żydom, łączą się z barbarzyństwami *PRZECIW KATOLICYZMOWI.* Streicher ciągnie dalej:

— Nauczyciele postanowili *więcej nie uczyć dzieci tego, co wyszło z ust Chrystusa.* Nie chcą dzieciom opowiadać historyj o jakimś wybranym narodzie... Sądzimy, że zbliża się *GODZINA SĄDU NAD TYM DJABELSKIM NARODEM.*

Jest to już zapowiedź powszechnej rzezi żydowskiej. Wszystko to się mówi i dzieje pod znakiem *RASIZMU.* Porachunek z żydami ma być jednym z triumfów germańskiej rasy. Bierzemy do rąk „Berliner Tageblatt" (z 16 b. m.). Artykuł wstępny zaznacza, iż akcja rasistowska — to dojście do skutku „najwyższej wartości narodowej" (der nationale Höchstwert). Czytamy:

— Niemcy podążają drogą do *całkowitej* rasowej samowiedzy — z konsekwencją niezrównaną.

Wystarczy. Wiemy, co się dzieje i jak się te barbarzyństwa „uzasadnia". Teraz zastanowimy się *NAD ZNACZENIEM* tego niesłychanego barbarzyństwa i okrucieństwa. Straszne fakty wywołały ogromny wybuch *OBURZENIA* w swobodnych krajach cywilizowanych. Ogromne oburzenie panuje w *Anglii* — o tym oburzeniu szczegółowo donosi londyński korespondent paryskiej gazety „Poslednija Nowosti". Napiętnował je nawet w parlamencie sam Chamberlain, któremu przecie tak zależy na dobrych stosunkach z „Hitlerią". Wyższe duchowieństwo w Anglii wyraziło ostentacyjnie swój wstręt i oburzenie. Wszystko to jeszcze może mieć swoje *polityczne* znaczenie....

Przyznajemy lojalnie, że i w polskiej prasie rozległy się (ostrożne coprawda) głosy potępienia nawet w takich pismach, jak „Głos Narodu" i „Dziennik Poznański". Tylko „W. Dziennik Narodowy" jest naogół zadowolony i proponuje skorzystać z dogodnej chwili dla załatwienia kwestii żydowskiej.

Ale wróćmy do istoty, do znaczenia niemieckich okrucieństw.

Przede wszystkim, jak słusznie pisze paryska „Epoque" — to wszystko nie jest ani nagłym wybuchem ani nastrojem ludności, lecz *SYSTEMEM RZĄDZENIA.* Systemem rządzenia faszyzmu. Przecie we Włoszech Żydów prawie nie ma, ale ostatnio zastosowano hitlerowską rasistowską metodę, bo to ułatwia rządzenie, zwłaszcza w chwilach trudniejszych (np. braków aprowizacyjnych). Nienawiść ludu kieruje się na zimno, w sposób wyrachowany, przeciwko żydom — i w ten sposób rząd, partia rządowa zostają nietknięte i „niewinne". A pozatem, pisze „Epoque", faszyzm hitlerowski stopniowo czyni ze sprawy żydowskiej jedną z dźwigni swej polityki *międzynarodowej.* Np Francję się przedstawia Niemcom, jako kraj, kierowany przez żydów.

Zagadnienie drugie. Należy pamiętać, że dla hitlerowców sprawa żydowska jest sprawą *RASIZMU*, rasistowskiego światopoglądu. Germańska, nordycka, długogłowa etc. rasa jest rasą „najlepszą", — a więc powinna panować nad światem. Dziś żyd— jutro *Słowianin,* w miarę potrzeby... Warto przeczytać, co w „Micie" (wyd. 1931 r.) pisze Rosenberg o rasie słowiańskiej, w szczególności — polskiej.

Następnie — zwłaszcza przekonani *KATOLICY* winni to pamiętać, że dziś się gromi żydów, jutro katolików. Oto nadchodzi z Wiednia wiadomość, że ksiądz katolicki, którego wyrzucono przez okno podczas pogromu pałacu ks. kardynała Innitzera i połamano mu przy tym obie nogi, zmarł na skutek gangreny... A ostatnie „tezy" p. Rosenberga niedawno czytaliśmy wszyscy: *CHRZEŚCIJAŃSTWO — TO ŻYDOSTWO I KOMUNIZM!*

Mała ilustracja: Czytamy w „Gońcu", w korespondencji z Gdańska:

„Młodzi ludzie uzbrojeni w grube pałki stalowe, pilnowali zaułków i przejść, napastując przechodniów, którzy im z wyglądu przypominali Żydów. Przy tej okazji *napastowano też Polaków - katolików,* nie mających z Żydami nic wspólnego".

I wreszcie ostatnia uwaga: pogromy berlińskie, frankfurckie i t. d. oraz okrutne, nieludzkie zarządzenia są *MIARĄ BARBARZYŃSTWA,* które niesie w świat faszyzm, *MIARĄ NIENAWIŚCI,* którą zatruwa Europę. Albowiem nie łudźmy się: hitlerowskie nastroje i metody przechodzą przez granicę. „Europa — pisze prawicowa „Epoque" — wraca ku czasom barbarzyńców. *Europa pogrąża się w noc historii*". I dziennik słusznie powiada, że wypadki w III-ciej Rzeszy pokazują, czego świat może spodziewać się po hitlerowcach w *razie zwycięstwa hitleryzmu w Europie!...*

A sympatycy faszyzmu w Polsce zacierają ręce. Ich nie obchodzi ani los chrześcijaństwa, ani los kultury. Niewiadomo nawet, czy obchodzi los Polski. Przecie to antysemita francuski Celine powiedział w swych „Bagatelles", że woli panowanie Niemców we Francji, niż rządy ludowe...

Wypadki w Niemczech trzeba ujmować szerzej i rozumieć głębiej, niż zazwyczaj się czyni! Chodzi nie tylko o problem okrucieństwa wobec Żydów — chodzi *o wielkie wartości ogólne.* Ofensywa polityczna i gospodarcza hitleryzmu (i włoskiego faszyzmu) w Europie jest znana. A za nią idzie ofensywa „kulturalna".

Czy Europa ulegnie *barbaryzacji* — oto kwestia.

K. CZAPIŃSKI.

„Mein Kampf" sfałszowany

Znalazły się we Francji dwie duże księgarnie wydawnicze, które wydały po francusku dzieło Hitlera „Mein Kampf", ale z odpowiednimi poprawkami.

Poprawki polegają na tym, że wszystkie miejsca nieprzyjazne i obraźliwe dla Francji zostały wykreślone. Chodziło bowiem o to, żeby Hitlera przedstawić jako szczerego i ZAPOZNANEGO przyjaciela Francji.

Na szczęście znalazło się trzecie wydawnictwo, które wydało skrót „Mein Kampf", przy czym wszystkie opuszczone miejsca należycie uzupełniło, by opinia francuska nie była wprowadzona w błąd co do istotnych poglądów i zamierzeń Adolfa Hitlera.

Przegląd prasy

DEKRET PRASOWY.

Projekt dekretu prasowego spotkał się z ostrą krytyką. W artykule pod tytułem „Zamach na prasę" pisze „Polonia":

Z uczuciem prawdziwego niepokoju czytamy projekt, który jakiś biurokrata opracował i podsunął Ministerstwu Sprawiedliwości, a który w tej formie z pewnością nie stanie się ustawą. Odczuwamy niepokój nie o prasę oczywiście, bo ta zawsze da sobie radę, ale o społeczeństwo, o całą opinię, o życie publiczne. Jakiż będzie poziom myśli politycznej, kto będzie piętnował błędy i nadużycia, jeśli i prasa zamilknie?

A potem:

Nie martwiłoby nas zniesienie instytucji jednego redaktora odpowiedzialnego i przerzucenie ciężaru odpowiedzialności na redaktorów faktycznych. Owszem, niech każdy odpowiada za swój dział. Ale jak można projektować odbieranie praw redaktorskich za przestępstwa prasowe! Za co? Za to, że ktoś przez omyłkę wymieni nazwisko złodziejaszka, którego wspólników policja jeszcze ściga? Że ostrzej skrytykuje postępowanie jakiegoś Biolika, Robakiewicza, Twardowskiego, Czarneckiego, a tacy się przecież wśród urzędników zdarzali?

Albo ten system „meldunkowy" przy zakładaniu czasopism. Wygląda to tak, jakby się chciało wprowadzić koncesje na wydawanie gazet. Jakby tak dalej szło, tobyśmy się doczekali projektów przymusu zgłaszania próśb o pozwolenie na wydanie książki lub napisanie listu. A urzędnik mógłby odmawiać, tłumacząc łagodnie autorom, że taka a taka książka jest zbędna, bo już ktoś na ten temat pisał lub pod tym samym tytułem pisać zamierza.

„Kurier Polski" wypowiada się przeciw wydaniu nowego prawa prasowego, jako dekretu i domaga się, by sprawą tą zajął się Sejm:

Musimy tu zaraz powiedzieć, że droga dekretu dla wprowadzenia prawa prasowego jest drogą całkowicie niewskazaną.

Cała oświecona opinia kraju, a mamy nadzieję, że i cała prasa, bez względu na dzielące ją różnice polityczne i społeczne, zajmie w tej sprawie stanowisko solidarne i jednolite.

W nadchodzącą niedzielę, dnia 20 b. m., zbiera się w Warszawie Zarząd Główny Związku Dziennikarzy R. P. Porządek dzienny obrad został uzupełniony w ostatniej chwili punktem „sprawa dekretu prasowego", przy czym postawiono go na pierwszym miejscu, jako zagadnienie wielkiej doniosłości.

Dziennikarze wypowiedzą swoją opinię i swój sąd. Nie wątpimy, że zgodne żądanie całego dziennikarstwa polskiego streści się w tym, aby projekt nowego prawa prasowego przedłożony został Sejmowi, aby tak ważna dziedzina życia narodowego uregulowana została na drodze parlamentarnej, po przeprowadzeniu wszechstronnej dyskusji publicznej, w słońcu pracy ustawodawczej nowych Izb, a nie w mrokach dekretu.

POCHWAŁA ŻYDÓW.

„Gazeta Polska" wypowiada się za rozwiązaniem sprawy żydowskiej przez emigrację. Organ O.Z.N. występuje za kolonizacją Żydów w Ameryce, lub w Afryce. Przy tej okazji cytowane pismo czyni szereg komplementów pod adresem Żydów.

Żydzi udowodnili już niejednokrotnie swoje zdolności pionierskie, chociażby w Palestynie i w koloniach żydowskich Ameryki Południowej. W szczególności Żydzi polscy wskutek niewielkich wymagań są do pracy pionierskiej na roli najlepiej przystosowani, mogą też stanowić to niezbędne podmurowanie, na którym może się ugruntować również wyższa warstwa społeczna.

Nie byłoby przecież tak wielkich efektów dzieła żydowskiego w Palestynie. gdyby nie w pierwszym rzędzie udział w nim Żydów polskich, którzy dostarczyli wytrwałych rolników i robotników.

Żydzi wtedy są dobrzy, według „Gazety Polskiej", gdy mają emigrować.

S—EK.

Anglia postąpi z Hiszpanią jak z Czechosłowacją?

Korespondent londyński amerykańskiej „New York Herald Tribune" donosi swemu pismu, że Rząd angielski razem z Mussolinim dążyć będzie **do zwycięstwa Franco.** Głównym przedmiotem obrad paryskich w tygodniu przyszłym będzie sprawa hiszpańska. Chmaberlain będzie wywierał nacisk na Rząd francuski, by jako inicjator „nieinterwencji" **pierwszy uznał Franco za stronę wojującą,** po czym to samo uczyni Anglia. W następstwie doszłoby do zawarcia układu francusko-włoskiego i Anglia ewentualnie zgodziłaby się na gwarancję granicy pirenejskiej przeciw wszelkiemu napadowi.

„Ruch ludności" w Czechosłowacji

Obliczenia urzędowe władz czeskich co do masowej ucieczki ludności w dniach kryzysu i zmian granic dały wyniki następujące:

Ogółem było uciekinierów 91.625.

Według narodowości przypadło na Czechów 72.912, na Niemców 10,817, na Polaków 194, na Żydów 6765, na innych obywateli 314, na innych cudzoziemców 957.

Taki był stan rzeczy 4-go listopada. Od tego czasu liczby powyższe wzrosły.

Kierownicy Str. Ludowego

nic nie wiedzą o powrocie W. Witosa

Polska Agencja Agrarna donosi:

W związku z wiadomościami o zamierzonym zwołaniu Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego, któraby miała wezwać do powrotu do kraju W. Witosa, w kołach kierowniczych Stronnictwa Ludowego w Warszawie nic nie wiadomo o tego rodzaju zamierzeniach.

Rada Naczelna nie została do tej pory zwołana, jak również nie wysunięto żadnej propozycji zwołania Rady Naczelnej.

Wymiana informacji

między Polską i Litwą

Dotychczas z Polski do Litwy nie były wysyłane bezpośrednio informacje prasowe. Wiadomości te otrzymywano za pośrednictwem agencji telegraficznych państw sąsiednich. W tych dniach polska agencja telegraficzna oraz litewska agencja telegraficzna porozumiały się w sprawie procedury bezpośredniej wymiany informacyj.

Należy się spodziewać, że to nowe uregulowanie współpracy między obu agencjami przyczyni się do rozwoju dobrych stosunków między obu sąsiadującymi państwami.

Handlarze narkotyków

przed sądem

Przed sądem federalnym w Nowym Jorku rozpoczął się wielki proces przeciwko bandzie handlarzy narkotyków. Na ławie oskarżonych zasiadło 20 osób mężczyzn i kobiet.

Prokurator federalny oświadczył, że wszyscy oskarżeni należeli do wielkiej bandy międzynarodowej, mającej swe filie zarówno w Montrealu, jak w Antwerpii, w Hamburgu i w Paryżu.

Pokwitowania

NA SAMORZĄDOWY FUNDUSZ WYBORCZY.

Bezimiennie zł. 1.

S. Sempołowska zł. 5.

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

Studenci Socjaliści ze Lwowa zł. 6.65.

Mgr. Henryk Riedler ze Lwowa zł. 2.50.

H. K. zł. 2.

NA FUNDUSZ STYPENDIALNY IM. PROF. STEFANA CZARNOWSKIEGO.

Od grupy uczniów zł. 30.

DLA UCHODZCÓW ŻYDÓW Z NIEMIEC.

Składa personel f-my „Okucia i Narzędzia" zł. 40, wzywając personel f-my Rojal, Akierman Z. i M., Falinower B. i M. Cukierman i Świeca.

DLA POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA.

Na Dożywianie Żydów Wygnańców z Niemiec.

S. Sempołowska zł. 10.

Czy Hiszpanii republikańskiej grozi blokada?

W związku z wejściem w życie t. zw. porozumienia brytyjsko-włoskiego z dnia 16 kwietnia b.r. wysuwane są z różnych stron obawy, że konsekwencją tego faktu będzie przyznanie p. Franco praw strony wojującej, co z kolei pozwoli mu *na ogłoszenie blokady* celem wygłodzenia Hiszpanii republikańskiej.

Obawy te, zasadniczo zrozumiałe i dyktowane troską o dalsze losy walki narodu hiszpańskiego z inwazją faszystowską, są jednak w chwili obecnej stanowczo przedwczesne, gdyż opierają się na wiązaniu pragmatycznym faktów pozbawionych cechy współzależności i zachodzących na różnych płaszczyznach politycznych.

Chodzi przede wszystkim o to, że postanowienia układu brytyjsko-włoskiego *nie zawierają bynajmniej klauzuli* o uznaniu p. Franco jako pełnoprawnego kombatanta. Ten stan rzeczy stwierdzony został oficjalnie przez reprezentantów Rządu brytyjskiego podczas debaty nad sprawą „porozumienia" w Izbie Gmin. Przyznanie praw „powstańcom" hiszpańskim — w sytuacji obecnej — należy *do kompetencji londyńskiego Komitetu Nieinterwencji, a nie* — Rządu tego czy innego państwa. Ściślej mówiąc, rzeczą Komitetu jest opracować odpowiedni wniosek, poczem Rządy w Komitecie reprezentowane mogą ten wniosek przyjąć lub odrzucić. Rzecz prosta, że wniosek taki uzależniony jest *od wypełnienia przez „rząd" p. Franco zobowiązań*, przewidzianych w planie Komitetu londyńskiego. Jak dotychczas, „plan" ten przyjęty został jedynie przez Rząd Hiszpanii republikańskiej, zaś strona „powstańcza" udzieliła odpowiedzi wymijającej, która równa się właściwie — odmowie.

Gdyby jednak stanowisko władz „powstańczych" uległo zmianie, dając Komitetowi Nieinterwencji formalną podstawę do zgłoszenia wspomnianego wniosku, i tak jeszcze sprawa nie zostałaby całkowicie — w myśl pragnień szefa rebelii — załatwiona.

Bo przyznanie przez mocarstwa praw strony wojującej daje wprawdzie *teoretyczną możność* ogłoszenia blokady wybrzeży republikańskich, ale od możności teoretycznej *do praktycznego stosowania* blokady droga jest daleka. Należy przypomnieć, że w ciągu od dwóch i pół lat trwającej wojny hiszpańskiej, p. Franco — zresztą bezprawnie — ogłaszał już wielokrotnie blokadę Hiszpanii ludowej. Blokada ta — ze względu na *słabość sił morskich rebelii* — nie osiągnęła przecież poważniejszych skutków, czego najlepszym dowodem obecny stan armii republikańskiej. Podejmowane przez flotę powstańczą próby bardziej energicznego działania kończyły się dla niej przeważnie w sposób katastrofalny: zatopienie najsilniejszych jednostek bojowych rebelii — krążowników „Espana" i „Baleares" — świadczy, że mniemana przewaga floty p. Franco polegać może tylko na wydatnej pomocy sił morskich włoskich czy niemieckich.

Rzeczowa analiza wszystkich okoliczności politycznych i militarnych pozwala przypuszczać, że ewentualna blokada, ogłoszona przez p. Franco i przeprowadzana *jego tylko siłami*, nie zdołałaby wyrządzić poważniejszych szkód Hiszpanii republikańskiej. Sytuacja, oczywiście, uległaby zmianie na gorsze, gdyby państwa faszystowskie, nie licząc się z uchwałami Komitetu Nieinterwencji, udzieliły flocie „powstańczej" swego potężnego poparcia. Dziś jednak — powtarzamy — są to rozważania raczej teoretyczne, gdyż p. Franco praw kombatanta jeszcze nieposiada i — wobec braku podstaw formalnych — otrzymać ich nie może. Gdyby zaś — przez wycofanie włoskich i niemieckich „ochotników" — tę podstawę zdobył, cały układ sił i proporcyj militarnych w Hiszpanii zmieniłby się jednocześnie w sposób dla Rządu ludowego *wybitnie korzystny* i już przez to ostrze blokady zostałoby mocno stępione.

BD.

Przyjaciele Hitlera w Anglii

Wśród pierwszych osobistości w Anglii, które od r. 1934 otwarcie wystąpiły po stronie Hitlera, znajduje się **lady Guiness** ze słynnej rodziny piwowarów angielskich. W jej to salonach poprzedni ambasador Rzeszy L. von Hoesch przedstawił gościom, najwybitniejszym członkom arystokracji angielskiej, późniejszego ambasadora, a obecnego ministra spraw zagr. Rzeszy, — Ribbentropa.

Lord Lothian, który niedawno nazywał się Filip Henryk Kerr, i był sekretarzem Lloyd Georgea, dorobił się dużej fortuny i od tego czasu jest gorącym zwolennikiem Hitlera.

Notorycznym przyjacielem Hitlera jest **lord Londonderry,** w latach 1931 do 1936 minister lotnictwa. Mało ludzi wie, że podczas całego jego urzędowania głównym jego współpracownikiem i właściwym twórcą lotnictwa angielskiego był podsekretarz stanu Sir Filip Sasson, Żyd z pochodzenia, spokrewniony z Rotszyldami.

Z pośród finansjery londyńskiej jednym z najusłużniejszych klientów Trzeciej Rzeszy jest niejaki **Tiark** z banku Henry Schröder, Niemiec z pochodzenia.

Ale najbardziej wpływowym przyjacielem dr. Schachta, dyrektora Banku Rzeszy, jest sam gubernator Banku Angielskiego, **Montagu Norman.** Kiedy Schacht, po „anszlusie" Austrii odmówił płacenia jej długów, Norman sprzeciwił się temu, by długi te zapisać na rachunek Niemiec, wobec których Anglia jest wierzycielem. Norman zasiada w Radzie Administracyjnej wielkiego dziennika konserwatywnego „Times" i w tym charakterze bronił artykułu, który w początkach września ukazał się w tym piśmie a „zalecał" odstąpienie Sudetów Niemcom. Artykuł wywołał wówczas takie poruszenie, że Rząd angielski musiał — dla pozoru — odżegnać się od niego.

Od szeregu lat pewna część arystokracji angielskiej, zwłaszcza młodszej, regularnie uczestniczy w kongresach w Norymberdze. Należy do nich m. in. szkocki lord **Harry Duncan Mc Gowan,** do roku ub. prezydent wielkiego trustu chemicznego „Imperial Chemical Industries", którego drugim prezydentem jest lord Reading, były wicekról Indji, Żyd z pochodzenia. Poprzednikiem Gowana był również Żyd - sjonista lord Melchett (właściwe nazwisko Alfred Mond). Lord Gowan musiał ustąpić z prezesury wskutek nieudałych spekulacji giełdowych, ale pozostał w Radzie Administracyjnej towarzystwa. **Jednym z największych akcjonariuszów tego trustu jest premier Chamberlain właściciel 11,747 akcji.** Minister skarbu Simon ma 1.512 akcji. Ten oto „zażydzony" trust **ulokował 9.540.677 funtów sterlingów w wielkim truście niemieckim Farben - Industrie.**

Znanym germanofilem jest **lord Stamp,** b. członek komitetu Dawesa i Younga. Stamp jest prezydentem największego w Anglii przedsiębiorstwa kolejowego „London Midland and Scottish Railway", a także dyrektorem Banku Angielskiego.

Sławetny **lord Runciman** jest w owym przedsiębiorstwie kolejowym kolegą Stampa, a po za tym jego przyjacielem osobistym. Stąd przyjaciele Stampa są też przyjaciółmi Runcimana.

W sprawie nowej ustawy o praktyce lekarskiej na wsi

W związku z artykułem dr. I. J., poruszającym sprawę nowej ustawy lekarskiej, nadesłano nam artykuł polemiczny, który poniżej zamieszczamy:

Bardzo ciekawe i charakterystyczne są motywy, którymi tłumaczy p. dr. I. J. swoje negatywne stanowisko do ustawy o pracy lekarskiej na wsi, pozytywne zaś do strajku reakcyjnej grupy medyków. Argumenty te słyszy się coraz częściej z ust laików, rzadziej z ust lekarzy.

Stanowisko medyków - demokratów zawarte jest w deklaracji, która głosi:

„Ustawa o dwuletniej służbie lekarskiej na wsi istonie posiada cały szereg usterek i wad, utrudniających w praktyce wprowadzenie w życie jej postulatów. Tym niemniej jest ona pierwszym krokiem na drodze do polepszenia warunków zdrowotnych wsi.

Medycy - demokraci, mimo swego w zasadzie pozytywnego stosunku do merytorycznej strony samej ustawy, uważają, że jedynie wprowadzenie w życie następujących postulatów może umożliwić praktyczne wykonanie rozporządzenia:

Należy rozszerzyć sieć szpitali na zasadzie racjonalnego i obszernego planu rozbudowy.

Dalej należy rozszerzyć sieć aptekarską, ośrodków zdrowia, oraz stworzyć wielką ilość kursów higienicznych i pielęgniarskich dla ludności wiejskiej.

Wreszcie konieczne jest przeznaczenie funduszów dla młodych lekarzy, wyjeżdżających na wieś.

Walka o te postulaty, a nie strajk przeciw ustawie, w zasadzie słusznej, jest jedyną formą starań o polepszenie stanu zdrowotnego wsi".

Widzimy tu więc wyraźną sprzeczność ze stanowiskiem p. dr. I. J.

Nie ulega żadnej wątpliwości — i wyraźnie to stwierdza deklaracja — *że nowa ustawa nie jest bynajmniej idealną i niewątpliwie ogranicza prawa lekarzy.* Są jednak pewne przyczyny, które każą interes stanu lekarskiego odsunąć na plan drugi. Taką przyczyną jest *katastrofalny stan zdrowotności na wsi polskiej.* Sytuacja jest taka, że obok nierównomiernego rozmieszczenia lekarzy w Polsce, bezwzględna ilość lekarzy jest za mała. Tymbardziej ciężką jest sytuacja wsi, gdzie wskutek aspołecznego nastawienia większości lekarzy, oraz prymitywnych warunków życia, *młodzi lekarze osiedlać się nie chcą.* Ten, kto choć trochę orientuje się w sytuacji, wie, ile przesady jest w twierdzeniu o „nędzy" lekarzy prowincjonalnych. Wielka ilość nieobjętych posad lekarzy, nieraz zupełnie nieźle płatnych, zadaje wyraźny kłam tym twierdzeniom.

Przyczyną tego stanu rzeczy jest, jakeśmy już wspomnieli, specyficzne nastawienie niektórych lekarzy, które przebija w wywodach p. dr. I. J. Jednym z głównych motywów w argumentacji p. dr. I. J. jest konieczność specjalizacji i dokształcania się lekarzy po ukończeniu studiów. Nowa ustawa bynajmniej temu nie przeszkadza, dając na to 3 lata czasu, który najzupełniej powinien wystarczyć. Jeśli chodzi o specjalizację „wewnątrz interny", to nie ma ona absolutnie żadnego uzasadnienia. Tak więc dwa główne argumenty przeciwników ustawy odpadają. Pozostaje jeszcze trzeci, niepozbawiony słuszności, o którym jednak p. dr. I. J. nic nie wspomina. Jest to fakt ograniczenia wolności i swobody lekarza. Tu jednak musimy wrócić do tego, cośmy powiedzieli na początku. Wolność tę powinien i musi poświęcić lekarz na ołtarzu dobra społeczeństwa, które w tej chwili tego od niego wymaga. Rozdzierającym jest krzyk wsi kresowej, pozostawionej bez żadnej pomocy lekarskiej.

Niewątpliwie sama ustawa wiele nie pomoże, jak to zresztą wyraźnie stwierdza deklaracja medyków - demokratów, jednakże jako krok naprzód w kierunku podniesienia zdrowotności wsi, idea jej musi być przyjęta pozytywnie. Obowiązkiem zarówno nas, medyków, jak i młodych lekarzy, jest walka o umożliwienie wprowadzenia jej w życie. *Będzie to walka o budowę szpitali, ośrodków zdrowia, o stałe i wystarczające pensje dla lekarzy wiejskich.* Do tej walki stanąć muszą wszyscy lekarze, jak jeden mąż, będzie to bowiem walka *o zdrowie 75% społeczeństwa.*

Strajk przeciw ustawie był buntem części medyków przeciw wyrywaniu ich z dostatku i wygód domowych.

JAP.

W Czechosłowacji

Komisja dla ustalenia przyczyn „katastrofy narodowej"

W Pradze powołano do życia komisję ankietową, mającą zbadać przyczyny „katastrofy narodowej", która spotkała Czechosłowację. Przewodniczy komisji sen. Matousek.

Zadaniem komisji będzie: 1) zbadanie i ustalenie ogólnych przyczyn klęski i roli osobistej Benesza, 2) zbadanie skutków zachowania się ówczesnego rządu w dziedzinie polityki wewnętrznej, a zwłaszcza roli, odegranej przez służbę prasową Min. Spraw Zagr. i użytku robionego przez tę służbę z tajnych funduszów, jakimi rozporządzała, 3) ustalenie roli, odegranej w czasie kryzysu, w miesiącach maj — wrzesień, przez pewne osobistości, a zwłaszcza przez niektórych posłów czeskich zagranicą.

Zarządzenia takiej ankiety domagał się poseł czeski w Paryżu Osuski, który twierdzi, że rząd praski systematycznie lekceważył jego informacje. Z drugiej strony obecny minister spraw zagr. Chwalkowsky nadesłał do przywódców partii politycznych pismo następujące: „Informacje, które nadsyłałem mojemu rządowi podczas mego pobytu w Rzymie, były neutralizowane przez informacje, pochodzące z innych źródeł. Nikt nie słuchał mych rad. Dokumenty, dotyczące mej działalności, znajdują się w Min. Spr. Zagr. i przedłożę je parlamentowi".

Komisja ma ukończyć swe prace najpóźniej w ciągu 3 miesięcy.

Niegościnność Ameryki dla Leni Riefenstahl

Po wielu staraniach i zabiegach udało się Leni Riefenstahl umieścić swój film p. t. „Olimpiada" na amerykańskim rynku filmowym. W Ameryce wiedzą, jak blisko Leni Riefenstahl stoi kierownictwa ruchu hitlerowskiego i to odstręczało ludzi ze świata kinowego od sprowadzenia tego filmu do Ameryki.

Trudności są jednak na to, aby je przezwyciężać i gwieździe hitlerowskiej udało się uplasować swoją „Olimpiadę", z którą wyjechała do Ameryki.

Przyjęcie, jakiego doznała, dalekie było od entuzjazmu, a poseł stanu Nowy Jork, Comers, wystosował protest do ministra Pracy. W liście tym pisze Comers, że zezwolenie na wyświetlanie tego filmu propagatorce hitleryzmu może ten tylko mieć rezultat, że „w naszym drogim kraju wolności zasieje się ten sam brak tolerancji religijnej oraz wzajemną nieufność, jakie widzimy w Środkowej Europie".

Ponure dzieje jednej nocy*)

„Pomiędzy wieczorem a najbliższym rankiem — pisze Andrzejewski w jednym z pierwszych rozdziałów swej powieści — jakiż rozległy leży czas! Tysiąc ścieżek biegnie w głąb nocy, niknących gdy świt zedrze ciemności. Ale na każdej wróg jest przy nas, — cierpliwie, krok za krokiem dążąc po naszym tropie. Spojrzeć mu prosto w oczy, nie zadrżeć, nie ugiąć się przed jego zdobywczą siłą—to jedno może nas ocalić! Ale jak wydrzeć z siebie zło, które w nas czai się zawsze wyczekujące, zawsze gotowe do skoku? Jak pochwycić wroga, który jest w naszej krwi i w naszych myślach"...

W tym cytacie zawarty jest bez reszty ponury i tragiczny nastrój powieści Andrzejewskiego, w tym cytacie streszczona jest również jej poważna i głęboka problematyka moralna. Naprzeciw złu, szalejącemu pod ciemnym przykryciem październikowej nocy w dalekiej wiosce kresowej, wychodzi z sercem miłości i przebaczenia pełnym ksiądz Siechoń, centralna postać powieści i tłumacz myśli autora. Nie łatwa i nie równa jest przecież walka najszlachetniejszego choćby człowieka z stugłową hydrą wszelakich występków, w pomroce nocnej wołającą żeru. Miecz archanioła zdołałby może wyrąbać zwycięstwo, — ale ks. Siecheń jest tylko słabym i ułomnym człowiekiem który wciąż zmaga się z sobą, pada i powstaje, błądzi i oczyszcza się, aby w końcu — wśród trudów i niebezpieczeństw wziętego na się posłannictwa — dojść do rozpaczliwego niemal wniosku, że nic właściwie nie może uczynić dla ludzi, bo nie potrafi znaleźć najprostszej drogi do ich serc, nie potrafi opancerzyć ich przeciw szturmom złych i fatalnych mocy.

W kłębowisku grzechów i zbrodni szuka ks. Siecheń niestrudzenie człowieczeństwa w ludziach najniżej upadłych i najbardziej upośledzonych, pragnie odnaleźć iskrę triumfującej boskości. Udaje mu się to jedynie zrzadka i raczej połowiczne Ale nawet pokonany nie jest jeszcze przekonanym; żarliwa wiara, szerokość perspektyw duchowych i czujna wrażliwość na każdą krzywdę cudzą dają mu siłę wytrwania, chronią od ostatecznego zwątpienia, każą pełnić dalej i dalej służbę Boża, szczytnie mądrze i bez wytchnienia.

Już z powyższego, pobieżnego zresztą przedstawienia głównego motywu powieści wynika dość jasno, że Andrzejewski — w tematyce i sposobach rozwiązywania zawiłych konfliktów sumienia— pozostaje pod wpływem katolickich pisarzy francuskich, jak Bernanos, Mauriac i inni, którzy w sposób podobny i zbliżony obrazują w swych utworach śmiertelną zaiste walkę nielicznych wybranych z wszechogarniającą, manifestującą się wielorako potęgą „zawsze gotowego do skoku" — zła. Ale — podkreślić to trzeba wyraźnie — powieść Andrzejewskiego nie jest ślepym i biernym naśladownictwem wzorów cudzych; autor „Ładu serca" z niewątpliwym talentem i umiejętnością twórczego kształtowania transponuje szerokie tematy ogólnoludzkie w sposób własny, indywidualny, nadaje im barwę i aurę charakterystycznie lokalną, wyposażając przytym ukazane w powieści postacie pełnią wewnętrznej prawdy i logiki.

Andrzejewski stroni wyraźnie od łatwizny i banału, patrzy bystro i wnioskuje śmiało, a już sama chociażby charakterystyka kresowego ziemiaństwa, dla którego „Polska kończy się z granicami posiadłości, a wiara zaczyna poza nimi" — świadczyć może o rzetelności i powadze autorskiej postawy.

Synchroniczny układ powieści, jednoczesność akcji, rozgrywającej się na kilku planach, przypomina technikę Dos Passsoa i Huxley'a. Ale i tu zdobył się Andrzejewski na akcenty własne, nadając całości styl swoisty, oparty na zasadzie kompozycyjnej dośrodkowości, to znaczy — doprowadzania poszczególnych wątków tematycznych do wspólnego sytuacyjnego węzła.

Zapewne, znajdziemy w „Ładzie serca" zbytnią gdzieniegdzie rozlewność pięknego zresztą i czystego słowa, pewną skłonność do filozofującego monologowania, zastrzeżenia wywołają też być może niektóre epizody z punktu widzenia życiowego prawdopodobieństwa, — ale te wszystkie niedoskonałości i braki nie zdolne są obniżyć w sposób istotny wartości omawianej tu książki, która wśród najnowszej produkcji beletrystycznej stanowi wyjątkowo cenną i oryginalną pozycję. Rzecz tym godniejsza uwagi, że Andrzejewski rozpoczął działalność pisarską zaledwie przed dwoma laty, a „Ład serca" jest drugim dopiero przejawem tej działalności.

BOLESŁAW DUDZIŃSKI.

*) *Jerzy Andrzejewski: „Ład serca"*, Powieść. Warszawa, „Rój" 1938; str. 332.

Wiadomości z całej Polski

SAMOBÓJSTWO CZY NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.

Na torze kolejowym w pobliżu stacji Lewiczynek na linii Zbąszyń — Międzychód znaleziono zwłoki 18-letniego Rudolfa Lehhanna, syna restauratora w Lewiczynku. W krytycznym dniu był on z kuzynką i kolegą na zabawie w Silnie i w czasie powrotu rowe rami do domu odłączył się od towarzystwa, aby prędzej powrócić do domu. Czy śmierć pod kołami pociągu nastąpiła wskutek nieszczęśliwego wypadku„ czy też w innych okolicznościacht wykaże śledztwo.

POŻAR.

W zabudowaniach rolnika Stachela Emila w Koniu, pow. brodnicki, powstał pożar. Spłonęła stodoła ze zbożem i narzędziami rolniczymi, obora, 2 krowy, 2 jałówki, 5 świń. Straty poszkodowany oblicza na sumę 11.175 zł. Wszczęte dochodzenie ustaliło, że pożar powstał wskutek podpalenia w celu uzyskania premii asekuracyjnej. Podejrzany o podpalenie Stachel został przytrzymany i odstawiony do prokuratora w Brodnicy, na wniosek którego sędzia grodzki zastosował areszt śledczy.

ŚMIERTELNY WYPADEK WSKUTEK NADUŻYCIA ALKOHOLU.

Wskutek nadużycia alkoholu uległ wypadkowi rolnik z Szarleja, pow. mogileński, Kaczmarek. Wracając wozem do domu w stanie nietrzeźwym spadł pod koła i poniósł śmierć na miejscu.

ZABÓJSTWO.

W Kurkocinie pod Wąbrzeźnem zabity został przez rywala rolnik Wawrzyniec Stępień. Wieczorem gdy Stępień wracał od narzeczonej, zatrzymał go na drodze Antoni Szabelski, fornal dworski. Po krótkiej wymianie zdań, Szabelski obalił Stępnia na ziemię i pobił go okutą żelazem laską. Stępień dowlókł się resztkami sił do najbliższego domu, gdzie opowiedział o przebiegu zajścia. W drodze do szpitala Stępień zmarł. Zabójcę aresztowano.

ZGON K. LEWANDOWSKIEGO.

W 69 roku życia, zmarł we Lwowie Kazimierz Lewandowski, który należał swojego czasu do grupy literatów „Młodej Polski" i wydał szereg tomów poezji.

O PRZECHOWYWANIE BRONI.

Przed Sądem Okręgowym w Samborze stanął rektor klasztoru grecko - katolickiego O. O. Bazylianów w Ławrowie ks. Bajan, oraz prorektor i dwaj braciszkowie klasztoru, pod zarzutem przechowywania broni. Rektora i prorektora uniewinniono, natomiast obu zakonników skazano na kary od 1 — 2 miesięcy więzienia.

Proces ten był epilogiem rewizji, dokonanej w lecie b. r. w klasztorze O. O. Bazylianów w Ławrowie. W czasie tej rewizji znaleziono w klasztorze 4 karabiny i 14 naboi.

Stowarzyszenie Architektów R. P. w objęciach swastyki...

Dziwne rzeczy dzieją się w Stowarzyszeniu Architektów R. P.

Po za wydawnictwem „Architektura i Budownictwo" Stow. Architektów Rzplitej Polskiej wydaje „Komunikat", który jest oficjalnym organem Stowarzyszenia.

Oto do Nr. 10 (z października) panowie z pod znaku R. N. R. (Ruch narodowo - radykalny) załączają ulotkę, opatrzoną godłem wiernych naśladowców — swastyką. Ulotka sławi wodza p. B. Piaseckiego i jak zwykle — jest stekiem bzdurstw.

Ciekawe, czy istnieje jakaś uchwała czy to Zarządu S. A. R. P., czy też walnego zebrania — upoważniająca do tego rodzaju „figielków".

Z drugiej strony metody podrzucania wydawnictw dowodzą, że panowie z R. N. R. znają swą niepopularność i że nie mają innego sposobu pozbycia się makulatury.

SPORT

KOLARSTWO

KOLARZE WALCZĄ O PUCHAR DZIENNIKA LUDOWEGO

W niedzielę odbędą się w Warszawie dwie imprezy przełajowe.

Na Kole, z okazji dwulecia osiedla TOR urządzone są dwa biegi na przełaj dla mężczyzn i dla kobiet, dostępne dla zawodników stowarzyszonych i niestowarzyszonych. Start biegów o godz. 12.30.

Na terenie spółdzielni na Rakowcu odbędzie się start i meta wyścigu kolarskiego na przełaj o robotnicze mistrzostwo Warszawy. Zwycięzca otrzyma jako nagrodę puchar przechodni ufundowany przez Dziennik Ludowy.

Zbiórka zawodników o godzinie 10.30.

BOKS

BOKSERZY WARTY W WARSZAWIE

Zawody Warta — Polonia odbędą się w niedzielę dnia 20 b. m. w gmachu Cyrku o godz. 12-ej. Drużyny wystąpią w składach następujących:

Na pierwszym miejscu zawodnicy Warty:

Waga musza: Dybizbański — Aleksandrowicz. Kogucia Koziołek — Komuda. Piórkowa Skałecki — Małecki. Lekka Frankowski — Łukasiewicz. Półr. Jarecki — Ciszewski. Średnia Gniot — Milewski. Półciężka Szymura — Fabisiak (rez. Wiziński). Ciężka Białkowski — Sowiński.

BOKSERZY GRYFU TORUŃSKIEGO WALCZĄ W EISENACH

W piątek 18 b. m. bokserzy toruńskiego Gryfu rozegrają drugi swój mecz na terenie Niemiec, a mianowicie — z drużyną Germanii w Eisenach.

SEKCJA BOKSERSKA R. K. S. „ELEKTRYCZNOŚĆ"

organizuje bezpłatny zimowy kurs dla początkujących w lokalu własnym przy ul. Elektrycznej Nr. 3. Kurs będzie prowadzony przez trenera tow. Wł. Boskiego i przodownika tow. Fr. Starosza. Treningi odbywać się będą we wtorki i czwartki od godziny 19 m. 30 do godziny 21-ej. Zapisy przyjmuje tow Starosz Fr.

PIŁKA NOŻNA

CZESCY PIŁKARZE POGNIEWALI SIĘ

Zapowiedziany na 22 stycznia 1939 roku międzypaństwowy mecz piłkarski Francja — Czechosłowacja w Paryżu — został przez Czechosłowację odwołany.

W motywach czeski związek piłkarski stwierdził, że w wymienionym wyżej terminie nie będzie w stanie wysłać swej reprezentacji do Paryża.

ZAPAŚNICTWO

ZAPAŚNICZE MISTRZOSTWA WARSZAWY

W nadchodzącą niedzielę rozegrane zostaną dwa mecze zapaśnicze o drużynowe mistrzostwo Warszawy w klasie A:

O godz. 11 w lokalu Fortu Bema: Fort Bema — PASTA.

O godz. 11 w lokalu Legii: Legia — Skra.

Nadto o mistrzostwo klasy B walczyć będą: Lauda — Prąd, oraz Syrena — Iskra.

KOLARSTWO

NOWE REKORDY ŚWIATA

Na torze kolarskim Vigorelli pod Mediolanem odbywają się niemal codziennie ataki na rekordy świata.

Wczoraj francuski kolarz Berthy zaatakował niedawno ustanowiony przez Włocha Saponetti rekord świata na dystansie 100 klm. Atak nie powiódł się, natomiast „po drodze" Berthy poprawił rekord świata na 60 klm., uzyskując wynik 1:25:47 godz.

Włoch Piubello ustanowił następujące trzy maksymalne rekordy świata:

70 klm — 1:40:22,2 godz.
80 klm — 1:55:01,2 godz.
2 godz. — 83,352 klm.

Z Zagranicy

ZGON MILLERA

We czwartek rano zmarł w Kopenhadze Jens Peter Miller, twórca popularnego systemu gimnastycznego, jaki obiegł w wielu językach cały świat pod nazwą „Mój system". Zmarły liczył 72 lata.

Kącik radiowy

Dziś. 19.XI. 1938 r., SOBOTA.

15.00 „Tomcio Paluch na dnie morza", aud. dla dzieci.
16.35 Recital śpiew. Władysława Ladisa
18.30 Audycja dla Polaków zagranicą.
19.15 Koncert rozrywkowy.
21.50 Koncert Ork. P. R. z udz. Ireny Dubiskiej.

Radio warszawskie

SOBOTA, 19 listopada

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 11.00 „Śpiewajmy piosenki". 11.25 Pieśni bez słów (płyty). 12.03 Hejnał. 12.03 Aud. południ. (z Katowic). 15.00 „Tomcio Paluch na dnie morza" — dla dzieci. 15.30 Ork. Wileńska. 16.00 Dziennik poł. i wiad. gosp. 16.20 Kronika literacka. 16.35 Recital śpiewaczy Władysława Ladisa — tenor. 17.15 Ustrój państwa komorek — pog. 17.35 „Wlazł kotek na płotek i mruga" — aud. muz. lit. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Dziennik. 21.00 Muz. tan. 21.50 Koncert pod dyr. Fitelberga z udz. Ireny Dubiskiej (skrzypce). 22 55 Przegląd prasy i ost. wiad. 23.05 Wiad. z Polski w jęz. niem. 23.15 Muz. tan.

WARSZAWA II: 14.00 Ork. Katowicka. 14.50 Muz. popularna (płyty). 15.00 Wiad. sportowe. 15.05 Parę informacji. 15.10 Koncert muzyki polskiej. Wyk.: Mieczysław Grąbczewski (baryton) i Władysław Walentynowicz (fortepian). Akomp. prof. Ludwik Urstein. 15.45 Życie kulturalne w stolicy. 15.55 Program 16.00 Muz. tan. (płyty). 18.00 Claude Debussy (płyty). 21.00 Beethoven — Sonata fortepianowa Es-dur gra Lech Miklaszewski. 21.20 Umberto Giordano: „Fedora" — opera. 23.00 Fragmenty baletów (płyty).

NIEDZIELA, 20 listopada.

WARSZAWA I. 7.15 Pieśń. 7.20 Muzyka poranna. 8.00 Dziennik. 8.15 Aud. dla wsi. 9.15 W 20-tą rocznicę Obrony Lwowa. 11.45 Aud. oświatowe w programach radiowych. 12.00 Hejnał. 12.03 Poranek muzyczny: „Twórczość Władysława Żeleńskiego" 13.00 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego. 13.05 Przegląd kulturalny. 13.15 Muzyka obiadowa (z Poznania). 14.40 „Wszystkiego po trochu" dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.30 Poemat muzyczny Reynalda Hahn'a. 17.00 „Słońce nad morzem" — słuchowisko Kaz. Brończyka. 17.30 Koncert żołnierski. 18.25 Chwila Biura Studiów. 19.30 Melodie z filmów dźwiękowych (płyty). W przerwie o g. 19.40 „Jak się robi film?" 20.15 Aud. inform. 21.20 Lekka muz. fortepianowa w wyk. Jerzego Kropiwnickiego. 21.40 Aud. literacko-muz. Wiktora Budzyńskiego (ze Lwowa). 22.20 Muz. tan. 23.00 Ostatni dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w języku angielskim.

WARSZAWA II. 14.30 Utwory na skrzypce w wyk. Tomasza Jaworskiego. 15.00 Orkiestra i soliści (płyty). 16.00 Muz. tan. (płyty). 21.00 Piotr Czajkowski (płyty). 22.00 Twórczość Chopina (płyty) 22.55 Muz. tan. (płyty).

Tabela wygranych

2 dzień ciągnienia II klasy 43 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

Po 10.000 zł. Nr. 93200 97748.
Po 5.000 zł. Nr. 7696 13098.
Po 2.000 zł. Nr. 6435 33123 69561 84925 129826.
Po 1.000 zł. Nr. 435 20188 28836 40490 85559 128447.
Po 500 zł. Nr. 17785 18363 40344 48528 57598 62975 80457 81017 128543 137755 149294 159069.
Po 250 zł. Nr. 1987 2550 3125 3505 4554 5033 5812 13272 13869 20711 30451 42953 47927 54751 57486 66235 71201 73017 82446 85949 89300 101729 104395 113287 115304 116223 119704 121166 126349 126587 127537 130939 134785 145722 147475 147683 150505 152376 155357 156902.

PO 125 ZŁOTYCH.

13 139 528 802 1444 99 559 2249 376 858 85 878 950 3125 36 297 397 4289 470 552 85 726 99 5136 283 510 772 6272 699 7017 32 517 690 999 8048 145 244 788 948 9056 72 133 225 381 588 684 10041 454 724 11002 173 232 715 928 12056 864 13410 547 79 781 929 14014 143 926 15677 848 16115 704 18259 311 886 90 19225 369 936 97 20508 894 21114 304 60 22056 110 222 490 588 677 901 23007 205 843 25052 227 459 856 26248 551 787 983 27117 907 28068 138 84 317 87 475 511 609 32 29143 46 486 696 30183 298 445 546 829 83 31118 52 267 518 21 653 95 708 947 32657 765 810 88 33019 184 200 74 355 492 660 792 869 34726 36053 928 37045 369 485 600 38310 30 827 39187 205 747 40669 805 41137 277 445 576 42577 43195 369 866 44464 535 66 754 940 45998 46139 515 606 47437 48325 686 780 994 49712 68.

50621 879 51091 556 852 955 52409 740 820 961 53378 580 898 906 54125 88 751 55396 833 907 57389 636 976 58013 342 700 38 59197 426 818 967 60141 80 419 646 61165 229 640 62017 63363 445 600 64292 354 65002 217 638 724 66235 791 888 67135 256 68059 179 536 808 69317 609 70390 417 827 64 71293 594 688 870 72450 654 708 83 73039 275 320 741 881 932 74422 75343 422 527 791 76175 614 77136 623 61 78280 694 870 995 79587 939 56 80050 81338 39 551 778 82078 144 327 83045 48 579 778 84382 502 85069 112 359 585 86410 49 662 87213 422 784 940 88534 715 30 830 82 89400 825 90023 91089 236 565 969 92070 390 483 734 972 93187 414 436 715 870 94616 701 82 900 95540 614 30 714 915 96361 438 97479 926 98199 704 99365 448 875

100215 41 101650 957 79 102092 143 471 629 917 24 103412 17 33 627 104021 667 105155 474 582 680 714 106232 363 408 556 871 107082 164 480 569 636 990 108282 580 849 109217 96 418 61 95 926 110213 331 492 519 737 51 92 111280 112292 768 85 114014 163 92 338 466 114049 932 115058 204 324 500 63 749 53 69 876 116092 247 51 372 721 869 117340 118445 755 119405 846 65 951 120168 525 121078 642 995 122190 323 712 23 123130 85 231 495 593 902 124874 125112 344 558 62 653 755 935 126845 905 76 127707 33 128271 317 609 829 129006 101 541 990 130680 131753 54 132140 521 619 823 133137 675 879 996 134301 971 135035 203 44 457 778 869 86 136072 466 858 137420 44 843 138069 306 593 909 140364 751 141137 337 73 90 455 89 543 142097 206 469 584 630 143010 184 814 17 963 144340 421 677 820 145068 901 146039 471 766 147136 516 28 94 690 148135 427 97 149260 304 30 777 150091 243 319 413 515 632 754 64 851 151225 99 647 968 152792 904 47 153387 447 154006 159 451 556 649 88 155193 625 75 156030 266 78 157073 157 318 533 98 600 158230 771 159071 103 247 795.

PO 62.50 ZŁOTYCH.

552 607 9 871 900 1030 153 68 444 2226 330 414 61 83 966 3123 224 427 539 69 774 4097 201 715 810 915 85 5046 124 365 552 687 883 6170 220 42 354 83 435 601 7044 275 357 62 81 513 625 912 8142 221 71 348 509 23 82 606 51 758 825 914 9127 234 364 433 915 77 10462 857 943 11156 73 272 302 3 92 457 672 954 12101 36 352 844 66 78 13028 212 393 584 690 882 951 14013 58 237 74 343 92 444 612 727 70 881 941 15029 619 716 918 24 16157 271 864 83 953 95 17260 18067 200 435 660 62 802 998 19051 53 91 140 41 286 382 636 870 82 20154 666 764 21023 161 203 369 70 404 76 503 607 98 72 807 83 929 22186 251 316 454 716 856 23064 167 235 322 469 874 24079 363 86 440 63 536 39 94 941 25141 268 82 301 57 813 921 53 98 28200 402 3 43 73 96 516 22 827 913 65 27008 87 516 28123 432 29269 352 486 568 716 35 843 30102 66 72 233 78 372 405 569 90 650 968 31030 19 85 105 211 29 487 610 859 32010 119 376 77 420 64 53 574 604 745 860 33129 413 539 695 801 34004 34 94 225 311 14 457 537 99 840 905 35280 309 81 495 36220 69 613 58 87 817 88 987 37065 135 394 426 748 38038 610 59 930 39108 426 38 513 623 67 815 913 40240 72 333 12 428 31 896 41098 230 855 63 42509 37 44 664 90 833 43081 762 847 951 62 44009 22 481 617 796 45012 61 96 157 388 647 48 813 57 64 46104 237 368 427 568 753 47070 128 64 487 701 70 942 66 48059 184 427 95 633 761 67 909 37 85 49322 416 90 743.

50136 221 424 526 70 51065 316 501 52102 365 927 53178 264 436 89 564 637 54033 88 119 249 492 664 701 66 989 55031 218 382 624 867 56039 165 71 443 608 851 57169 224 375 599 58161 63 86 246 384 874 913 59105 14 95 60180 411 539 626 951 61699 858 943 62034 94 97 648 89 817 46 76 63 302 479 862 64024 139 200 446 56 89 525 42 854 65211 52 692 810 25 66017 63 80 122 255 60 369 486 647 67441 554 631 780 870 72 974 68074 120 296 315 69016 348 737 53 925 63 70152 329 774 71074 100 63 218 355 609 929 72208 315 572 90 659 708 73389 475 94 74179 226 425 75283 464 572 731 820 76099 253 472 731 80 957 77582 78006 47 76 107 204 417 501 704 830 47 79121 512 875 91 81100 338 793 852 87 946 82291 324 683 82 83 909 18 56 84025 216 323 692 835 85411 568 88 86845 998 87081 600 731 927 57 88318 502 696 850 507 89091 234 512 55 90 187 388 95 643 64 91001 30 118 351 451 627 825 954 92009 45 80 384 538 915 93046 520 774 909 94188 323 445 642 87 779 975 95037 135 389 485 611 772 89 96063 366 494 98 97153 365 485 748 98204 23 46 423 73 693 730 60 833 99003 74 346 61 507 85 676 906

100045 99 135 101181 248 393 997 102099 128 524 697 736 849 52 103221 696 732 890 95 104011 105 105015 60 412 612 31 62 828 517 106206 62 666 764 96 883 107053 663 784 878 999 108619 711 65 834 48 109060 432 989 110693 111196 644 768 821 912 112043 155 217 365 791 113104 247 877 114216 813 936 97 115417 63 621 116028 133 581 991 117292 466 569 909 118078 123 357 530 66 745 910 119355 640 863 120118 220 424 72 764 121487 634 877 912 44 122374 447 817 945 62 123096 225 88 97 98 375 638 49 124157 125044 408 508 651 764 70 92 833 908 73 126102 284 603 38 814 970 127176 77 318 422 749 834 923 35 128170 418 94 721 894 943 129276 311 37 443 658 130054 311 588 688 728 131034 65 190 211 453 555 59 626 132711 65 843 918 133263 347 732 48 899 134143 206 393 994 135791 820 136207 551 137459 629 782 876 990 138140 312 490 949 96 139446 739 935 140056 79 37-1 581 642 955 141045 109 61 244 339 441 516 142012 14 64 110 698 758 924 143017 360 525 206 80 703 918 144203 65 529 80 145126 235 302 55 82 421 645 47 780 923 30 48 65 146051 104 47 230 73 528 935 147415 31 694 705 40 945 148195 271 456 806 937 149371 456 552 57 612 18 723 32 42 150384 434 43 47 513 923 31 94 151144 478 510 992 152095 128 37 82 209 489 964 153004 187 204 620 154812 155018 928 156218 732 92 157131 239 549 80[illegible] 906 158056 206 16 308 23 598 659 825 159148 280 304 457 637 792.

III ciągnienie

PO 125 ZŁOTYCH.

105 441 530 778 1068 2139 3382 4389 486 5006 368t 939 6864 7253 8822 35 11099 294 920 13199 349 15081 125 551 16539 72 17326 475 762 826 18018 805 20087 494 659 881 21576 22020 116 932 41 72 23545 704 894 24062

25600 26230 376 458 861 27314 29112 666 92 30089 371 929 31639 32762 34535 35111 389 36359 971 98 38172 798 929 39514 926 40197 507 41388 886 42300 735 43279 649 834 44922 45545 636 46042 693 936 78 48091 250 49334 584 50100 51186 672 775 52111 670 87 777 923 53128 362 456 715 939 54377 55127 258 628 56317 545 797 57067 678 951 59393 760 962 60489 61040 590 903 76 62042 440 508 55 63495 64088 707 84 969 65437 954 66035 176 542 67269 68352 520 69074 473 912 29 70253 317 558 72334 844 73137 518 74192 919 42 465.

75770 936 77731 78258 910 79193 80 581 720 82111 519 669 83681 84136 815 85266 86840 969 87275 726 88536 89270 547 800 924 90 454 769 91628 92330 665 968 93163 558 793 95551 96117 525 98471 99056 84.

100615 101539 102916 56 103271 104257 105391 478 106013 31 107380 745 108924 109114 53 110583 780 111684 824 112084 113341 115297 588 116283 117430 118283 120224 321 702 930 48 121933 122247 123457 737 124149 125886 126695 127097 128319 769 816 130533 646 821 131236 440 132321 133034 134142 456 135684 136473 786 908 137292 920 138378 139396 632 140308 513 142674 144382 488 145585 147081 285 148064 636 812 981 149629 150444 151684 963 152212 36 584 153518 855 154544 155015 156201 375 157322 408 158265 159387

PO 62.50 ZŁOTYCH.

515 54 790 1588 2142 294 681 757 3541 4066 638 912 5190 692 6136 84 548 62 67 924 7222 553 636 8999 9200 469 92 503 865 10186 735 899 11439 94 776 836 12102 709 34 47 13472 79 513 913 28 14371 420 520 601 84 995 15551 707 16194 303 436 17357 463 18133 337 19166 204 686 20070 634 21191 22127 69 918 23358 514 812 24158 586 978.

25030 243 402 638 814 26351 27152 28003 95 246 561 30037 818 935 31086 387 472 646 918 32033 86 425 47 766 862 916 33186 324 498 34710 34 35370 472 613 738 874 943 36845 993 37240 380 633 735 38052 566 943 39090 139 77 338 479 717 40038 368 420 581 730 98 834 41994 42328 36 43520 920 44506 609 34 45084 282 528 827 46066 457 605 11 960 47091 460 520 46 48970 49020 946 97 50048 121 51200 492 52040 162 69 373 408 778 53427 31 801 45 54073 209 54 331 551 777 93 837 87 55464 955 56103 736 79 996 57157 382 480 810 992 58445 655 80 6870 59008 60049 680 870 96 61436 612 62151 308 77 537 63230 400 70 709 71 806 47 64299 65397 870 66720 808 67773 68324 69102 243 59 73 472 81 70706 71207 625 45 92 707 807 72654 654 856 73105 236 815 74015 19 66 112 424 549 688 825 96.

75912 83 76182 517 42 798 885 77128 235 611 46 958 63 78952 79580 849 80019 513 754 971 81319 766 83317 60 541 733 84356 85697 815 86755 87077 955 88685 710 37 89556 90 987 91268 92226 60 698 874 924 42 93229 707 94071 95478 567 95 829 935 96109 758 97346 656 738 98019 30 324 529 673 908 99310 882.

100224 101174 465 102019 485 103817 905 104170 105703 927 106692 873 107310 108169 109143 413 110675 913 25 111376 538 112215 418 113167 659 844 939 57 114409 817 935 115539 68 116734 908 117545 603 118119 374 478 119341 627 39 120988 121240 599 703 809 933 93 98 122787 123423 950 124010 69 212 424 69 554 629 911 125563 643 762 126119 24 127003 232 981 128404 501 831 129104 459 893 967 130026 374 696 710 918 131055 220 546 132047 197 272 940 133175 233 517 99 793 134175 778 916 136018 156 75 202 365 687 735 137284 357 432 53 606 138193 260 707 833 139655 14082 146 682 883 141942 142376 821 144551 145399 885 146774 147778 148449 545 855 149629 795 150104 52 364 151352 708 152781 153081 384 456 634 706 154244 155010 316 24 617 811 156241 857 157177 158260 896 158224 840

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

20.000 zł. — nr. 15.974
15.000 zł. — nr. 52531
10.000 zł. — nr. 17159 46262
5.000 zł. — nr. 54758
2.000 zł. — 77381 112621 129100
1.000 zł. — nr. 7361 8566 24276 35401 44879 94451 117517
500 zł. —nr.: 25468 27361 27680 33380 68505 69222 75345 107174 150414
250 zł. — nr.: 2856 4301 15703 17475 29269 31949 39993 41090 44104 44570 47733 48950 50872 53720 53855 54302 71572 79236 80508 89561 92295 94247 99647 109786 110588 111947 113049 118996 121834 124261 128655 129725 134963 141812 141674 145316 145553 148732 149689 150294 154681 155660 157680 158610 159059 159108 159769

PO 125 ZŁOTYCH.

232 1010 335 945 2717 3095 815 5299 7760 862 9128 80 860 10129 380 11155 12514 232 73 992 13368 14119 15417 16135 315 18031 335 19830 20977 21488 633 22290 23585 24936 25193 312 503 26103 50 588 868 27384 627 29406 964 31392 32283 656 33778 34303 36118 309 37227 876

38028 317 643 39989 41424 666 42097 564 757 43022 575 44224 45381 583 46417 95 579 48101 13 586 903 49198 815 921 22 50056 545 723 899 948 51105 59 52240 84 492 787 53377 54578 634 38 56207 97846 58070 75 121 313 900 60242 916 61820 62695 743 812 64155 65199 68465 66 519 69022 70025 491 914 71508 72116 790 73542 709 813 74187 764 75022 406 76927 77108 78664 79234 803 80489 81454 610 833 9584811 85727 859 86931 87443 939 88407 834 89466 90316 699 787 91124 92718 93152 255 94824 96167 339 638 99495 702 847.

100769 101209 27 102918 103195 264 568 826 104109 103 855 105196 300 94 809 106548 107054 108836 109379 561 613 110961 111701 802 112329 724 830 968 70 113145 437 47 513 114294 115518 792 118115 228 568 603 999 119289 672 120337 600 121228 124031 544 696 126550 700 127505 681 811 131118 657 784 132363 133468 810 134627 135696 136246 20 138195 302 645 955 139070 157 140337 141074 724 830 143015 238 709 87 927 144743 145758 147040 487 148103 149442 150352 870 151095 179 87 152172 552 811 153217 605 919 154151 282 771 155003 113 503 156308 664 754 60 157137 628 15894 507 078 159687 815.

PO 62.50 ZŁOTYCH.

2416 87 724 3675 4272 5217 6599 8370 9203 33 658 776 904 17 10023 486 506 11041 171 385 557 12537 605 13109 52 14448 979 15272 542 16385 410 17359 18029 283 19212 323 980 20400 21885 22435 552 698 23086 296 411 942 94093 910 97 25625 833 26194 27795 956 28622 29277 872 92 30003 130 31310 476 501 674 32078 767 869 33011 37 137 434 54 778 90 807 35110 252 402 85 631 36492 799 37021 91

38046 119 445 541 61 39169 358 608 40127 391 742 959 41603 55 774 42310 597 872 43171 372 601 44468 645 949 45170 204 750 46047 296 416 41 700 47215 753 48813 49259 50056 149 545 723 859 948 51105 59 52240 84 492 916 53511 65 684 89 830 54404 27 55191 446 524 651 57153 537 691 846 58121 775 998 59665 925 65 60173 61652 62296 779 950 63096 258 504 735 64070 164 300 13 430 60 930 66113 437 68129 914 69535 665 70380 440 922 71670 863 72609 782 74138 328 891 75235 76014 97 186 487 741 77380 534 787 78358 768 79032 96 384 451 546 792 869 972 80157 383 873 81330 647 82302 402 706 966 83916 84339 944 85190 86137 476 627 87102 10 234 377 539 77 88613 815 943 90178 423 521 670 923 65 91046 445 92613 781 93066 94875 95531 689 95598 702 97531 35 98047 961 95 99148 567 636 60 917 2[illegible].

100319 585 101227 913 102452 104292 776 886 904 95 106535 107460 108532 63 77 109706 110394 464 917 111873 112006 216 627 113672 893 114126 115023 377 956 116610 117102 531 118335 747 119084 920 120192 121531 89 972 122058 70 469 799 123406 549 124137 266 125574 75 126881 963 94 127147 247 357 910 128063 129003 862 130313 584 931 131618 804 97 132192 476 651 135017 382 554 136261 480 137127 255 382 520 138206 816 139070 444 607 963 140495 141312 673 946 142017 869 79 969 143354 59 471 941 144639 727 145449 95 146066 397 147280 148337 85 924 149037 386 705 151286 597 746 152468 718 153297 528 154533 743 926 156317 411 157166 274 504 59 754 158274 159856.

Ogłoszenia drobne

KUPNO-SPRZEDAŻ

MASZYNY do szycia. Najnowocześniejsze modele. Rewelacyjnie niskie ceny. Jerzy Szylit, Zielna 45. 344

MEBLE

A TAPCZANY, OTOMANY, KOZETKI, materace. FOTELE - ŁÓŻKA NAJTANIEJ. NAJDOGODNIEJSZE SPŁATY. Tapicer CHŁODNA 41, podwórze. 464

TAPCZANY otomany, kozetki 10 zł. miesięcznie. Tamka 26. 203

Meble kuchenne nowoczesne lakierowane. Robota solidna. Twarda 3. Kronfeld (dawny „Meblowanko“) Senatorska 6. 833

POSADY ZAOFIAROWANE

KURSY samochodowe. Pierwsze w kraju — Lenartowicza. Zapisy i informacje: Nowy - Świat 23/25. 400

RADIO

RADIO zł. 10 miesięcznie Ultra nowoczesne rewelacyjne radioodbiorniki sezonu 1939. Pięciolampowa siedmioobwodowa pełnowartościowa superheterodyna — cena dotychczas niespotykana. Minimalne zużycie prądu. Antifading. Filtr dźwiękowy. Długoterminowa gwarancja. Solidna fachowa obsługa zapewnia naszym klijentom doskonały odbiór. Kupujcie tylko bezpośrednio w odpowiedniej firmie. Demonstracja — sprzedaż radioodbiorników KORONA. Salon Radiowy HENRYK MIECZYK Elektoralna 18 telefon 647-75. Omijajcie pośredników. 364

A) RADIO kupuj tylko bezpośrednio w fabryce. Unikaj pośredników!!! — Dużo sobie zaoszczędzisz. Jedyna okazja doboru najlepszych aparatów ostatnich modeli: RADIOPREN, PHILIPS, TELEFUNKEN, UNION, HORNYPHON, KOSMOS, KORONA tylko zakłady RADIOPREN PL. ŻEL. BRAMY 2 tel 527-66. Solidna, fachowa obsługa, 60 rat. Wytnij ogłoszenie— przy kupnie otrzymasz bezpłatny upominek. 445

RADIO - naprawy. Solidna fachowa szybka obsługa Radio - Service, LESZNO 3, telefon 11-28-43.

RADIOODBIORNIKI Philips, Telefunken, Kosmos, Korona. 10 złotowe raty miesięczne. Zamiany. Okazje. Fachowa obsługa. Pożyteczne upominki. Farina, Graniczna 13, tel. 261-05. 315

RADIO uszkodzone. Dzwoń 320-49 bezpłatnie zbada wysłany specjalista. Dostrajanie. Zamiana. Nowe modele. „RADIX“. Jerozolimska 95. 10

RADIO wszystkich marek od 10 zł. miesięcznie. Najdogodniejsze warunki. „Joter“, ul. Chmielna 32, tel. 531-03. 3

Radio przodujących firm zł. 2 tygodniowo. Naprawa aparatów. Ceny fabryczne. Warsztaty Radiotechniczne Zielna 33, telefon 335-26. 355

RÓŻNE

KUPON Tuzin prezerwatyw gwarantowanych 1 zł. Wysyłka zaliczeniem od 3 tuz. Perfumeria. Kosmetyka. Ceny konkurencyjne „Papillon“ Leszno 25 telefon 11-52-43. 201

UBIORY

2 ZŁ. TYGODNIOWO. Ubiory męskie, damskie. SZCZYPIOR, ZIELNA 27—14. 48

KURTKI SKÓRZANE poleca wytwórnia Eksztejna. Nalewki 33/22, tel. 11-87-12. 937

Najtańsze źródło ubrań. Od 35 zł. Z licytacji garnitury, jesionki, palta, spodnie. Odpowiedzialnym kredyt. Nowolipie 21 12. 834

SUKNIE palta, futra szyję. Wszelkie przeróbki punktualnie, solidnie, tanio. Krochmalna 36 m. 53, front, tel. 6.05--76. 15

UBIORY męskie, damskie przepisowe- Mundur ki- Palta Futra. Dogodne warnki, najtaniej poleca SZMEDRA - Leszno 27|5 Pracownia na miejscu. 922

UBIORY męskie, damskie. Futra gotowe — zamówienia z materiałów bielskich „Joter“ ul. Chmielna 32—23. Tel. 531-03 2

UBIORY męskie — damskie — uczniowskie. Warunki najdogodniejsze. „CEWU“, Chłodna 28 — 2. 1

340-45 wystarczy zadzwonić by otrzymać na najdogodniejszych warunkach radioodbiorniki światowych marek natychmiastowa solidna fachowa obsługa. Prosimy zwiedzić nasz salon Warszawska Centrala Radiowa „RADIOWIS“ PL. BANKOWY 1. 993

UBIORY męskie — damskie. Wielki wybór na dogodnych warunkach. Raty. Kana, Żelazna 45 m. 2. 43

Kronika organizacyjna

ZEBRANIE WYBORCÓW

Dziś o godz. 7 wiecz. na ul. Śliskiej 9, I piętro (Zw. Kelnerów) odbędzie się zebranie wyborców IV okręgu (Śródmieście) zamieszkałych na terenie VIII i XI Komisariatów. Przemawiają kandydaci listy PPS. i Klasowych Zw. Zaw. tow. tow. St. Dubois, St. Sobolewski.

Wyborcy! Stawcie się licznie.

OKRĘGI WYB. V I VI.

Dziś w sobotę o godz. 7 wiecz. w lokalu przy ul. Książęcej 4, odbędzie się plenarne zebranie Komitetu Wyborczego okręgów V i VI.

***

W poniedziałek dnia 21 b. m. w lokalu przy ul. Książęcej 4, odbędzie się zebranie mężów zaufania i członków organizacji zamieszkałych na terenie V okręgu wyborczego.

ZGROMADZENIE PRZEDWYBORCZE.

W poniedziałek 21 bm. w gmachu ZZK. (ul. Czerwonego Krzyża 20) odbędzie się zgromadzenie przedwyborcze, na którym przemawiać będą kandydaci VII okręgu: tow. tow. Kłuszyńska, mec. Świątkowski i inni.

Posiedzenia Komitetu Wyborczego VII Okręgu odbywają co środę wieczorem o godz. 6-ej. Dyżury codziennie od 6—8, Czerwonego Krzyża 20 i Warecka 7, II piętro.

OKRĘG IX.

Komitet Wyborczy IX Okręgu z siedzibą ul. Długa 21 m. 8, obdył w dniu 12 b. m. swe posiedzenie na którym ustalono plan pracy, oraz wyznaczono dyżury na cały tydzień. Biuro Wyborcze czynne jest codziennie od godz. 10 rano do 15-ej i od 18 do 20-ej.

ZEBRANIE KOBIET

odbędzie się w poniedziałek, dn. 21 b. m. o godzinie 6 wieczorem w lokalu dzielnicy Wola - Czyste przy ul. Wolskiej 44.

Zebranie Dzielnicy „Starówka“ odbędzie się 19 t. j. w sobotę o g. 19-tej (7) w lokalu Dzielnicy ul. Długa 21—8.

Młodzież P.P.S.

W sobotę dnia 19 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalach dzielnicy „Jerozolima“ PPS. ul. Wronia 65, odbędzie się zgromadzenie z ref. „Młodzież w obliczu wyborów samorządowych“, poczem wystąpi sekcja dramatyczna.

SEKCJA AKADEMICKA PPS.

dziś o godzinie 19.30 odbędzie się przy ul. Wareckiej 7 z referatem tow. Ludwika Cohna. Obecność wszystkich członków konieczna.

TUR.

Oddział Warszawski T. U. R. organizuje w bieżącym tygodniu następujące odczyty:

Sobota, 19 listopada

Lokal T. U. R. (Al. 3-go Maja 2) godz. 19-ta n. t. „Współczesne Chiny“. Ref. tow. W. Mieczysławski.

Niedziela, 20 listopada

Zarząd Oddziału T. U. R. zaprasza wszystkich członków do wzięcia udziału w Akademii Niepodległościowej w sali „Wielka Rewia“ (Karowa 18) o godz. 11-ej.

Związki Zawodowe

UWAGA SZEWCY I, II, III kTG.

Dnia 20.11 t. j. w niedzielę godz. 10 rano w lokalu Związku (Leszno 23) odbędzie się Walne Zebranie Robotników Szewckich I, II i III ktg. sklep. Zebranie zostaje zwołane w sprawie Wyborów Zarządu tej sekcji i uchwalenia rezolucji przeciw wprowadzeniu Cennika hurtowego na , II i III ktg. sklep.

Na Pradze w lokalu Związku przy ul. Targowej 32 odbędzie się Ogólne Zebranie Robotn. Szewckich w dn. 21.11 godz. 7 wiecz. Na porządku dziennym: Sprawozdanie z Konferencji Okręgowej.

Uroczysta Akademia we Włochach

W niedzielę dn. 20 b. m. odbędzie się we Włochach

UROCZYSTA AKADEMIA

zorganizowana przez Miejscowy Komitet P. P. S. dla uczczenia

20-ej rocznicy Niepodległości.

Przemawiać będą ttow. Rafał Praga i Grabowski.

Akademia odbędzie się w lokalu Komitetu P. P. S. przy ul. 11 listopada 58 o godz. 17-ej po poł. W programie poza przemówieniami obfita część artystyczna. Wstęp wolny.

Specjalne seanse ulgowe filmu „Więzienie bez krat“

Celem udostępnienia najszerszym warstwom społeczeństwa obejrzenia super - filmu „Więzienie bez krat“ odbędą się dziś w sobotę w kinie „Atlantic“ o godz. 12 i 2 pp. 2 specjalne seanse ulgowe.

Bilety po b. niskiej cenie do nabycia tylko w kasie kina „Atlantic“ w sobotę od 11 rano.

CYRK

Dziś w sobotę 2 przedstawienia

o 4.30 i 8.15 o pełnym programię otwarcia

O 4.30 dzieci płacą połowę.

UBIORY męskie-damskie, uczniowskie, gotowe na zamówienia **FUTRA** w dużym wyborze Warunki dogodne DALMAN Marszałkowska 149 m. 37.

Do mieszkańców Grochowa

„Robotnika“ doręczamy do mieszkań w godz. 6 - 7 rano przez specjalnego roznosiciela.

Opłata miesięczna zł. 2.50.

Zamówienia prosimy zgłaszać tel. 5. 13 - 80 w godz. od 8.30 do 17-ej.

TEATRY

TEATR ATENEUM: Codziennie świetna komedia Moliera „Świętoszek“ z Jaraczem.

Teatr Wielki

Dziś „MIŁOŚĆ CYGAŃSKA“

operetka Lehara z Messal, Fedyczkowską i Wasielem.

Jutro w niedzielę premiera „Fausta“ w rewelacyjnej inscenizacji Dyr. A. Dołżyckiego.

O 12-ej i 4 pp. Teatr Ortyma „Tomcio Paluch i Śnieżka“.

TEATR NARODOWY: Dziś o g. 8 wiecz. „Szaleństwo“ de Peyret-Chauppusi z Eichlerówną.

TEATR LETNI: Dziś wesoła komedia „W roli głównej Barbara Bow“.

TEATR NOWY: „Złoty deszcz“.

TEATR POLSKI: Dziś o g. 8 w. „Papa Nikoluzos“ z Kurnakowiczem.

TEATR MAŁY: Dziś wiecz. komedia Sardou „Rozwiedźmy się“.

TEATR MALICKIEJ: Dziś wznowienie świetnej komedii „Trafika Pani Generałowej“ z Malicką w roli głównej.

TEATR KAMERALNY: Dziś nowo wystawiona sztuka Mortin du Garela „Rodzeństwo Thierry“ z Adwentowiczem i Grywińską.

TEATR „BUFFO“ (ul. Mokotowska 73). Dziś „Porwanie Sabinek“.

TEATR „MAŁE QUI PRO QUO“ Dziś o g. 7.30 i 10 w. wielka rewia „Nic nie wiadomo“.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wielka rewia „Fru - Fru“, pocz. o godz. 7.30 i 10 wiecz.

TEATR WIELKA REWIA: Dziś i codziennie wielka rewia „Naprzód Marsz!“ z Zimińską o g. 7.15 i 10-ej

TEATR „8.15“. Dziś operetka Karmana „Księżna Czardaszka“ z Elną Giestedt.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19). Dziś sztuka Czechowa — „Wiśniowy sad“.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40): Codziennie „Uciekła mi przepióreczka“ Żeromskiego pod kierownictwem i z udziałem Juliusza Osterwy.

TEATR ARTYSTÓW „CRICOT“

W Kawiarni I. P. S. ul. Królewska 13, wystawia codziennie komedię średniowiecza „Mistrz Patelin“.

KUKIEŁKOWY TEATR BAJ w sali oKnserwatorium, ul. Okólnik 1 w niedzielę dn. 20.11 o godz. 16-ej „35 Maja“ premiera programu dla młodzieży. Przedsprzedaż biletów w „Słonku“, ul. Zielna 13 m. 2.

REWELACYJNA PREMIERA „FAUSTA“.

W niedzielę Teatr Wielki daje premierę opery „Faust“ w rewelacyjnej inscenizacji dyr. Dołżyckiego. Niebywale ciekawie ujęta całość „Fausta“ składa się z jedenastu obrazów. Rozmach artystyczny inscenizacji, dynamkai muzyki, potęgująca się z każdym obrazem akcja — wybucha wstrząsającym akordem finału.

OSTATNIE DNI „ŚWIĘTOSZKA“.

Codziennie wieczorem „Świętoszek“ ze Stefanem Jaraczem.

Pomimo niesłabnącego powodzenia już w najbliższych dniach „Świętoszek“ schodzi z repertuaru, ustępując miejsca komedii Roger Ferdinanda „Kupiec i poeta“, w której gościnnie wystąpi Mariusz Maszyński.

PO PREMIERZE „RODZEŃSTWA THIERRY“.

Entuzjazm panuje co wieczór na fascynującej sztuce laureata Nobla R. M. du Gard „Rodzeństwo Thierry“. Mistrzowską kreację stworzył Karol Adwentowicz, świetna Irena Grywińska. Kapitalnie wczuli się w kreowane role pp. C. Niedźwiecka, W. Ziembiński i M. Cybulski. Dopełnili całości pp. H. Zarembina, S. Kwaskowski i Z. Rubczak.

W niedzielę, dnia 20-go listopada 1938 roku, o godz. 12 i pół, w kościele Św. Józefa Oblubieńca (po karmelickim) na Krakowskim Przedmieściu, odprawione zostanie doroczne nabożeństwo za zmarłych członków Zgromadzenia Drukarzy, na które zaprasza pozostałe rodziny oraz kolegów. ZARZĄD.

Pokaz w Związku Pań Domu

W dniu 22 bm. o godz. 12 i pół odbędzie się zebranie informacyjne (połączone z pokazem) o działalności Związku Pań Domu w lokalu Związku, Nowy Świat 9.

Tow. Klubów Kobiet Pracujących

W poniedziałek 21.11 o godz. 19 i pół odbędzie się w Tow. Higienicznym Karowa 31

ODCZYT

REGINY FLESZAROWEJ

„Co daje mieszkańcom Warszawy nowa ustawa miejska.

Bilety po 1 zł., 0,50 i 0.25.

CO GRAJĄ W KINACH I TEATRACH STOLICY

Teatr KAMERALNY Senatorska 29, tel 213-87

CO WIECZÓR O 8.15 wielka sensacja literacko - artystyczna, 3 lata sukcesu w Paryżu. Sztuka, która przyniosła autorowi Nagrodę Nobla Roger Martin du Gard „RODZEŃSTWO THIERRY“ w reżyserii Karola Adwentowicza.

W roli gł. K. Adwentowicz, J. Grywińska na czele pełnego zespołu.

Dekoracje prof. St. Jarocki.

Kasa teatralna czynna od 12—2 i od 5 popoł. oraz cały dzień kasy: „Orbis“, Jerozolimska 39 (Hotel Polonia) i „Francopol“ (Mazowiecka 9)

TEATR BUFFO Mokotowska 73

Codziennie o godz. 8 wiecz.

„PORWANIE SABINEK“

arcywesoła farsa muzyczna w opracowaniu J. Tuwima z Węgrzynem i Zniczem w rolach głównych.

W niedzielę dwa przedstawienia: o godz. 4 pp. i 8 w.

Teatr MALICKIEJ pod Dyrekcją Zbyszka Sawana

Karowa 18, tel. 5-29-99.

DZIS WZNOWIENIE

„Trafiki Pani Generałowej“

z Marią Malicką, Bendą, Bay-Rydzewskim, Zawistowskim na czele doskonałej obsady.

KINO - TEATR **KOMETA** Chłodna 49

PIĘTNASTOLATKA

NA SCENIE REWIA.

COLOSSEUM Pocz. 5, 7, 9.15

Dziś o g. 11 w. dodatk. seans ulgowy wszystkie miejsca na part. zł. 1.09

GRANICA

Reż. J. LEJTES

Barszczewska Żelichowska Pichelski

ADRIA NASZE STAŁE CENY 75gr. balkon 1zł. part.

Wierzbowa 7. P. 4-6-8-10

Ostatnie dni

ERROL FLYNN

jako brawurowy, bohaterski, romantyczny

ROBIN HOOD

MIEJSKI pocz. 6, 8, 10 święta 4, 6, 8, 10

WALLACE BEERY

„GROŹNY BILL“

Urzędnicze 50 groszy.

KINO **SFINKS** Senatorska 29 p. 4, 6 8, 10

Nasze stałe ceny: zł. 1.— 75 groszy

„TYRAN“

z Konradem Veidtem

majestic p. 5, 7, 9.15 Ostatnie dni!

W niedziele i święta o 12 poranek

OLYMPE BRADNA i GENE RAYMOND

w rewelacyjnym arcydziele

RAPSODIA

Dozw. od 12 lat

Balkon 75 gr Parter 1 zł

FILHARMONIA

Pocz. 6, 8, 10. W sob., niedz. 4

BALKON: 75 gr. PARTER: 1 zł.

JEAN GABIN MICHELE MORGAN

w arcydziele, które nie ma sobie równego p. t.

LUDZIE ZA MGŁĄ

HOLLYWOOD HOŻA 29

P. 5. ost. 9.15, w niedz. i święta o 2-ej ost. 9.15.

Najbardziej sensacyjny film produkcji amerykańskiej **CZARNY KSIĘŻYC** w rol. głównych JACK HOLT i FRAY WRAY

NA SCENIE: wspaniała, dowcipna REWJA Nr. 3 z udziałem ulubionych artystów scen warszawskich

FAMA PRZEJAZD 9 Pocz. 4. ost. 10

Jutro w sobotę o 12 i 2-ej poranki ulgowe po 54 gr.

Ostatnie dni

10-ty tydzień rekord. powodzenia

MEIN SZTETEŁE BEŁZ

SYN KANTORA

Ceny: 54 gr. i 75 gr.

Teatr „MAŁE QUI PRO QUO“

Bezustanny śmiech i salwy oklasków rozbrzmiewają na widowni na pełnej humoru i satyry rewii p. t.:

NIC NIE WIADOMO!

DYMSZA, OLSZA, GÓRSKA, GROSSÓWNA na czele całego zespołu tworzą prawdziwy koncert gry.

Rewia zdobyła sobie kolosalne powodzenie.

TEATR **„Wielka Rewia“** Karowa 18

DZIŚ w teatrze Wielka Rewia pod dyr. A. Łaszewskiego nowe widowisko w 30 obrazach

NAPRZÓD! MARSZ!

Mira Zimińska, Carnero, A. Halama, Kleszczówna, Skwierczyńska, Chór Juranda, Krukowski, Konarski, Koziarski, Regro, Walter

Początek punkt. 7.30 i 10 wiecz.

ATLANTIC CHMIELNA 33 pocz. 5, 7, 9.15

Jutro o 11-ej wiecz. dodatk. seans ulgowy

WIĘZIENIE BEZ KRAT W roli gł. Corinne Luchaire

Wielki film społeczny poruszający ciekawe zagadnienia

KINA

ADRIA: „Robin Hood“.
ATLANTIC: „Więzienie bez krat“.
ANTINEA: „Szczęśliwa 13“ i „Buster Keaton“.
ACRON: „Kościuszko pod Racławicami“ i „Szalony cyrk“.
AMOR: „Koniec Pani Cheney“ i „Zaufaj mi“.
AS: „Szarża lekkiej Brygady“.
BAŁTYK: „Tyran“.
BIS: „Tylko raz kochała“ i „Czarny korsarz“.
CAPITOL: „Florian“.
CASINO: „Gehenna“.
COLOSSEUM: „Granica“.
CZARY: „Po wielkiej wojnie“ i dod.
EDEN: „Halka“ i dod.
ELITE: „Romans szulera“ i „Dzisiaj i zawsze“.
ERA: „Kobieta - Tarzan“ i dod.
EUROPA: „Zakochana Pani“.
FAMA: „Syn Kantora“ („Miasteczko Bełz“).
FILHARMONIA: „Ludzie za mgłą“.
FLORIDA: „Halka“ i „Cygańskie dziewczę“.
HOLLYWOOD: „Czarny księżyc“ i rewia.
HELIOS: „Pod maską złoczyńcy“ i „Milioner na tydzień“.
ITALIA: „Świat mówi o nas“.
IMPERIAL: „Wesoły ordynans“.
JURATA: „Dzień na wyścigach“ i „Za nawiasem życia“.
KOMETA: „Piętnastolatka“ i rewia.
LORRENTO: „Detektyw z Honolulu“ i „Pieśń słońca“.
MARS: „Huragan“.
METRO: „Syn Kantora („Miasteczko Bełz“).
MASKA: „Korsarze“ i „Darmozjad“
MEWA: „Mocni ludzie“ i „Hotel Hollywood“.
MIEJSKI: „Groźny Bill“.
MAJESTIC: „Rapsodia“.
MUCHA: „Bohater naszych czasów“ i „Wiosna zakochanych“.
NOWA TOMBOLA: „Trędowata“ i „Ordynat Michorowski“.
PETIT TRIANON: „Zufaj mi“.
PALLADIUM:: „Królewna Śnieżka“
PAN: „Córka znachora“.
POPULARNY: „Zemsta Tarzana“ i rewia.
PROMIEŃ: „10-ciu z Pawiaka“.
PRAGA: „Zemsta Tarzana“ i rewia.
PRASKIE OKO: „Znachor“ i dod.
RAJ: „Władca Kalifornii“ i „Parada gwiazd Warszawy“.
RIALTO: „Hotel w Tyrolu“.
ROMA: „Złotowłosa“.
REX: „Tajemnice żółtego miasta“.
ROXY: „Znachor“ i dodatki.
SOKÓŁ: „Pobożne kłamstwo“.
SORRENTO: „Szczęśliwa trzynastka“.
STYLOWY: „Profesor Wilczur“.
STUDIO: „Olimpiada“ 2 cz.
ŚWIATOWID: „Kobieta, którą kocham“.
ŚWIT: „Córka Szanghaju“ i dod.
SFINKS: „Tyran“.
ŚWIAT: „Ten którego ukochałam“ i „Tylko ty“.
SYRENA: „Bunt załogi“ i „Milioner na tydzień“.
TON: „10 z Pawiaka“ i dodatki.
VICTORIA: „Strachy“.
UCIECHA: „Przygody Tomka Sawyera“.
UNIA: „Więzień królewski“ i rewia.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Redaktor odpowiedzialny: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik“, Warszawa, Warecka 7.